

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za ostanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Bosanski Hrvati in „Slovenec“.

Katoliški in mohamedanski vseučiliščniki bosanski izdali so izjavo glede svojega narodnostnega stališča, v kateri poudarjajo, da so Hrvati, protestujejo proti preganjanju hrvatstva v Bosni in Hercegovini in odklanjajo trditve, da je hrvatstvo isto kar katoličanstvo. To je dalo „Slovenec“ povod, da se je zaletel v to izjavo in zapisal o njej to-le:

„Mladi „narodnjaki“ se na vse grlo upirajo, da bi bili muhamedovci v nevarnosti, da po hrvatstvu ne sprejmo tudi katoličanstva“ in pristavljajo: „Muhamedovska in katoliška mladina obsoja z zaničevanjem to podlo laž in izjavlja, da hrvatstvo nima ničesar skupnega s katoličanstvom, niti sploh s kako vero; hrvatstvo je narodnost in ve se: „baška vera, baška narodnost.“ I muhamedovska, i katoliška mladina naznanja vsakemu onemu, ki je samo zaradi tega Hrvat, ker je katoličan, da on ni dober Hrvat.“ Da so bosanski sinovi Muz tako krepki v svojih izrazih, se lahko prezre; mladi so in besede so za njihovo starost še jako po ceni. Toda smer njihovih besedij in načela, ki jih izražajo, so izredno pomenljiva. Muhamedovstvo, ta zakleti sovražnik krščanstva in — Slovanstva, je v isti vrsti — s katoličanstvom. Tako niso mislili pradedi teh katoliških bosanskih dijakov; njim je jedino verska zavest in ž njo zagotovilo božje pomoči vzdrževala tudi narodnost, navduševala jih v boju za svoj obstanek. Kje so si zmedli ti mladenci glave, da so tako brž pozabili vse svete tradicije svojega zapuščenega naroda? Ali že doma v mladi gimnaziji, ali na vseučilišču? Bodi kakor že koli! gotovo je, da veje neslovanski in vzlasti popolnoma nehrvatski duh iz njihovih besedij, ki dokazujejo, da so sinovi najslabnejših borilcev za „krst častni i slobodu zlatnu“ zašli na močvirna tla, koder jim veše novodobne verske brezbriznosti, nezavisnosti od Boga v narodnem in državnem obziru in puhlice abstraktnih pojmov, igrajo pred očmi in jih izvajajo v brezdanji propad — liberalizma. V svoji 11. št. ima „Obzor“ že neko pohvalo te izjave iz Ljubljane, v kateri „Bosanski Hrvat“ mej drugimi tudi izraža geslo: „Hrvat mi mio, koje vjere bio“, in s tem dokazuje, da je dobro razumel dijaško iz-

javo. Mi ne vemo, kdo je tisti bosanski Hrvat, to pa vemo, da je tako mišljenje ptuje našemu in tudi hrvatskemu narodu in da je vsaj pri nas to iz tujine pritihotapljeno načelo prvi in glavni vzrok tako imenovanega narodnega razkola. Mi smatramo katoliško zavest za najboljšo oporo svoji narodnosti in za temelj jugoslavenski vzajemnosti in vidimo v verski brezbriznosti najgorjega sovražnika naši narodnosti in najnevarnejšega nasprotnika vsem vzornim namenom našega naroda in vseh Slavenov na jugu. Bosenskih mladeničev načela jemljejo veri vso njeno važnost in ceno in dokazujejo čim najglasneje, da je najgorje zlo in največji vzrok neslogi in razdorom — brezverska šola!

Na te „Slovenčeve“ ekspoktoracije dobili smo sledeči odgovor, kateri drage volje priobčimo:

Akademikna mladina bosanska, mohamedanske in katoliške vere, je pred kratkim izjavila, da se bo držala hrvatskega imena, da obsoja tiste, ki preganjajo Hrvatstvo in obljubila, da hoče vse svoje duševne sile posvetiti obrambi hrvatskega narodnega imena. To izjavo je vsak Hrvat, ne glede na vero in na stan, pozdravil z velikim veseljem. „Hrvat“ je ime naroda in ne verske sekte in kot narodno ime je središče raznih konfesij. V hrvatskih deželah bivajo poleg velike večine katoličanov tudi pravoslavni, mohamedanci, protestanti in židje. Vse te konfesije priznavajo jedno narodno ime, ime hrvatsko, izvzemši večino pravoslavnikov, ki se zaslepljeni verskim fanatizmom nazivajo zaradi pravoslavja Srbe. Nobenemu katoliku, nobenemu katoliškemu duhovniku še ni prišlo na misel, rojake druge vere ne priznati za Hrvate samo zato, ker niso katoličani. Mi razlikujemo Hrvata od katoličana. Katoličan more biti ne glede na narodnost vsakdo, kdor veruje v katoliško cerkev, ki je doslej ostala mejnarodna. Hrvat more biti brez razlike vere vsakdo, kdor je rojen na Hrvatskem, kdor čuti hrvatski in ljubi svojo hrvatsko domovino. Mi ne poznamo hrvatske vere, kakor tudi ne francoske, španske ali nemške, poznamo pa hrvatsko narodnost. Kakor je katoliška vera versko središče raznih narodov, tako je hrvatsko ime narodno središče raznih konfesij. Ime hrvatsko je svojina naroda hrvatskega in ne pojedinih konfesij in tega narodnega imena ne damo

rabiti v verske svrhe. Ime Hrvat mora biti posvečena privlačna točka za vse, v hrvatskih pokrajinah po državnih zakonih priznane konfesije. Tako razlikujemo pri nas mej narodnim imenom Hrvat in verskim imenom. Na tem temelji izjava akademične mladine bosanske in ona čestitka bosanskega Hrvata, v katero se je zaletel Ljubljanski „Slovenec.“ Mi hočemo pozabiti na vse protibratske krvave vojne, in hočemo, da se zjedimo pod skupnim narodnim imenom hrvatskim. Vera ni temu zedinjenju na potu. Mohamedanci in katoliki se drže čvrsto svoje vere, bolj kakor tisti, ki bi baje zaradi vere radi preprečili naše približevanje.

Zjedinjenje bosanskih katoličanov in mohamedancev pod skupnim narodnim imenom hrvatskim zahteva ne samo narodni, nego tudi verski interes. Pravoslavni v Bosni in v Hercegovini agitirajo za zjedinjenje s Srbijo. Mohamedanci in katoliki nečejo o tem zjedinjenju nič vedeti, ne samo iz narodno-političnih hrvatskih ozirov, nego tudi iz verskega ozira, ker v Srbiji katoliška in mohamedanska vera nista priznani in se preganjata, kakor nikjer drugod. Kdo more torej bosanskim mohamedancem in katolikom zameriti, da so se zjedini pod skupnim hrvatskim imenom? Nihče! Najmanj pa bi bili to pričakovali od slovenskega katoliškega lista. V Bosni in v Hercegovini je pol milijona pravoslavnikov, isto toliko mohamedancev in nekaj nad tristo tisoč katoličanov. Hrvati-katoličani so v manjšini in so že iz verskih ozirov primorani, iskati prijateljev in zaveznikov. Našli so jih pri bratih mohamedanske vere, ki so vzprejeli narodno hrvatsko ime, katere torej to narodno ime veže s katoliki. Kam bi prišli katoliki v Bosni in v Hercegovini, če bi ogromni večini mohamedancev in pravoslavnikov napovedali križarsko vojsko, kakor je to priporočal „Slovenec“. Obžalujem, da ta list ne pozna narodnih, političnih in verskih odnošajev v moji domovini. Samo nepoznavanje naših razmer more biti uzrok, da hoče ta list iz krivih nazorov in v soglasju z Dunajskimi in Peštanskimi židovskimi listi preprečiti zjedinjenje bosanskih mohamedancev in katoličanov pod skupnim hrvatskim imenom.

„Slovenec“ pozna bosanske mohamedance kaj slabo. Zmatra jih za neprijatelje slovanstva in krščan-

LISTEK.

Werther.

(Srbaki spisal L. K. Lazarević. Preložil J. P. Planinski.)
(Dalje.)

Potem se domisli tistega brezpomembnega poljubovanja in kakor bi se še sedaj sramoval besedij, s katerimi jo je uverjal, da jo ima rad in da jo poroči, in njenih, s katerimi mu je obljubljala, „da ga bo vzela“; in svojega „dnevnika“, v katerem je bilo zapisano: ta in ta dan „me je poslala mama po kruha“, potem: „zapodili so kočijaža Nikolo; plakal sem na vso moč“, a na jednom teh listov je bilo zapisano: „Dogovoril sem se z Marijo, da se vzameva“. Potem se spomni ločitve in slovesa, katero je bilo zanj lahko, ker je odhajal po svetu, v veliko mesto, kjer se mu bode moči svobodno kopati in pušiti, a po katerem je plakal, in tudi sedaj bi zaplakal, ko se zmislí, kako je ona izdihovala in ihtela, kako se je skrivala za drva, in kako mu je dala na pot kos kolača, ali da ga ne pojé, ampak „da ga shrani“ — evo ga še sedaj v njega botaniški skrabici poleg drugih detinskih znamenitostij:

zarno jantarja, puškino kopito, prva njegova britvica itd. Sedaj — preskoči nekoliko let svojega življenja in iznova jo uzre že deklico sedemnajstih let, ko pogledi dobivajo izraz in se pričnó roke stiskati, poljubi pa so pravi vezikatorji razgretemu srcu. Tedaj mu je, kakor pri predstavi magikov, zasijalo in zopet zginilo nje lice, ker se mu je bilo koj drugi dan vrniti z očetom v Beligrad, odkoder je prišel samo za jeden dan na svatbo svojemu sestranču. In samo tu na svatbi, vpričo toliko ljudi, poleg godbe, katera hrešči, in „kola“, kateri se zvija, kakor pot vzbrdo, samo tu jo je mogel videti, pozdraviti se ž njo in izpregovoriti resno štiri besede: „Ali se me spominjate?“ na kar mu ni ona ničesa odgovorila, samo zardela je in svoje velike trepalnice povsila in pogledala v cvetko, katero si je vtaknila v nedra. Potem so se te oči čisto poslovice od cvetke na prsih in iskale njega in samo njega v celem onem hrupu. Potlej je on odpotoval, ne da bi se bilo kaj drugega zgodilo. Ali kaj mu hoče več? To je dovolj, da si sam iz sebe, kakor tam pač, izprede celo, sladko, dasi pajčevinasto obzorje, dovolj, da ga v trenutkih sladkih nadej spremlja slutnja, da bode ž njo, kedaj tedaj, nadaljeval svojo dedinsko ljubezen v moški obliki. In glej, sedaj kar zatrepeta, kadar

pomislí, da je malo prej stopila iz voza, da jo vsi strmé pogledujejo, da ji odseva iz očí še vedno tisti detinski ogenj, kateri tone kakor ognjen meč v prsih in se topi v mesu srca. Nekako plašila, ali vsekako neizmerno vznemirjala ga je misel, da je ona tu, morda v prvi sobi tik njega, da more ž njo govoriti, da ima pravico, rokovati se ž njo, da se jutri vsekako snide ž njo na sprehajališču, ter da se seznaní ž nje soprogom, zakaj „oni človek ne more biti nihče drugi, kakor nje soprog!“ In to ga tako preplaši in zmede, da prične najprej gledati po svojih stvarih in misliti na to, da pobegne z zoro vred, a koj potem premišljati, kako se bode vedel vpričo nje. Prižge celó svečo, stopi pred malo ogledalce na mizi in se poskuša ravnodušno in uljudno nasmitjati.

Davno že je ugasnilo življenje i v gostilni i po hodnikih in sobah, a on si vsak hip prižge in ugasne svečo, mučeč se, da razvedri ali odpodi misli. Ali nikakor se mu ne dá zaspati. Že mu misli oslabevajo in že mu pričnó biti ravno vse do morja, ali spanec se ga ne mara polotiti. Prične skakati z mislimi s kraja na kraj. Misli na mater v zeleni šamiji,* kako mesi potico. Na Jova Šarkijaša, kako je zamižal, vzravnal glavo, raztegnil obrvi in kako

*) Zeneka ruta.

stva. Oni niso ni jedno ni drugo. Niso nasprotniki slovanstva, ker hočejo biti Hrvati in kot taki verni prijatelji vseh Slovanov. „Slovenec“ jim iz verskih ozirov neče nič slovanskega pripustiti, a najmanj hrvatskega imena, češ, katoliki in mohamedanci ne smejo imeti nič skupnega, a najmanj skupno hrvatsko ime. „Slovenec“ misli: Bratoubojstva je bilo premalo. Zato bodimo še vedno pripravljeni na boj proti mohamedancem za „kret častni in slobodu zlatnu“. A ker je tak boj dandanes nemogoč, bodi mej bosanskimi mohamedanci in mej katoliki nepremostno brezno. Mi bi jih ne smeli priznati za Hrvate. In zakaj ne? Ker so mohamedanci neprijatelji krščanstva. Kolika nevednost! Mohamedanci v Bosni in Hercegovini so jako miroljuben, pošten, marljiv, značajan, proti drugim konfesijam toleranten, katoličanom jako naklonjen element, ki je to svojo naklonjenost že s tem pokazal, da se vrača k svojemu starodavnemu zgodovinskemu narodnemu imenu Hrvat. Mohamedanski bosanski begi so mnogo katoliških cerkvâ bogato obdarili, marsikateri katoliški siroti otrli solze. Mi živimo z njimi kakor bratje po jeziku in podpiramo, tolažimo in svetujemo drug drugemu.

Mi, bosanski katoliki, smo po okupaciji zelo razočarani in imamo največ trpeti od katoličanov, katere je okupacija zanesla v Bosno. Trapisti okolu Banjeluke in druge nemške katoliške kongregacije, ki so se v naši domovini utaborile, nakupile so na tisoče oral sveta in z njega pregnale krščanskega kmeta, pahnile na stotine krščanskih familij v žalost in v nesrečo. Te vrste ljudje beračijo po Avstriji v imeni krščanstva in prosvete, z nabranim denarjem pa kupujejo v Bosni zemljišča in gonijo z njih prave prebivalce, dočim ponemčjujejo v svojih šolah naše otroke. Hvala lepa za take katolike! Ako ni boljših, naj še ti poberejo kopita in zapuste Bosno, „divje Bošnjake“ pa puste pri miru. Mi bomo potem s svojimi mohamedanskimi brati svobodneje dihal v narodnem in v verskem oziru. Vse te, od priseljenih katolikov in nemških redov pregnane sirote naše so zaščito in pomoč pri bratih, pri bosanskih mohamedancih. In mi jim za to ne bodimo hvaležni, naj odbijemo njihovo prijateljstvo? Tega ne dopušča naš značaj, naš ponos. Nemškim kongregacijam nimamo za kaj biti hvaležni, ker oni izkoriščajo bosanskega kmeta, da polne svoje žepe, v svojih šolah pa ubijajo narodni hrvatski duh in nemčijo našo dečo. Takim ljudem bodi daleč bivališče od bosanskega praga!

V Bosni in v Hercegovini je zločinec, kdor čuti in prizna, da je Hrvat, ali kdor zapoje hrvatsko pesem. Hrvatski rodoljubi v Bosni in v Hercegovini so postavljeni pod posebno nadzorstvo policije in žandarmerije. Nedavno tega je bilo v Mostaru petdeset najodličnejših Mostarskih katoličanov zaprtih, ker so prepevali hrvatske pesmi. Nekateri izmed njih so bili s svojimi rodovinami pognani čez mejo, drugi kaznjeni z zaporom ali z veliko globo. Ali veste, kdo se je za te siromake zavzel? Bratje mohamedanci! V Bosni in v Hercegovini je na stotine rodovin, ki so prišle v nesrečo samo zategadelj, ker so priznavale, da so hrvatske narodnosti.

Duh hrvatski, ki se je v Bosni jel obujati,

poje pesen, katera pravi: „A moj dragi“ — potem je nekaj besed j, katerih se ne more domisliti, a jenjava s „kleti.“ Dolgo ga mučijo te besede. Nato se spomni Aničinega Stevana, kako se davi in boljši v Savi; polomljenega čistilnega mlina pred vratmi, izza katerih pandur Ivan kaj spretno prazni tisto zaklenjeno skrinjico, v katero se mečejo novci za siromake. Potem se domisli, kako je nekoč šel čez apnenico, in toliko da je prekoračil desko, že ona zdrkne in pade, in strašno ga jame mučiti misel: kaj bi bilo, da je deska prej zdrknula, kako bi se bil ves opeknel, pa morda celo umrl.

Vse zaman! In ko se spanec prikrade, sname mu Marija tako furiozno ono tančico, pod katero se sklapljajo oči, iztezajo noge in pod katero se zeva, da Janko ves srdit ne mara „prav nič več misliti.“ Koj potem se spomni, kako je čital v neki knjigi, da je dobro šteti, kadar se človeku razbije spanje, in prične, da bi odpodil misli, tako vestno šteti, kakor da je Gavanov*) blagajnik; in ko našteje do sto, iztegne jeden prst, in tako se mu je

*) O bogatem Gavanu si srbski narod mnogo pripoveduje. Bil je tak skopuh, da od svojega ogromnega bogastva niti belica ni hotel podariti siromaku. Tudi narodna pesen se ga spominja. Prel. prip.

prešnil je tudi mohamedanski element. Bosanski mohamedanci priznavajo, da so Hrvati in trpe skupno s katoliki radi hrvatskega patrijotizma. Preganjanje Hrvatstva v Bosni in v Hercegovini, je dal bosanski mladini katoliške in mohamedanske vere povod, da je pred celim izobraženim svetom prosvetovala proti preganjanju hrvatske narodne svesti. Ta izjava se vidi „Slovenec“ preveč liberalna, celo nekatoliška in zato očita naši mladini brezverstvo. Želimo „Slovenec“, da bi njegovi pristaši bili tako dobri katoliki, kakor je bosanska katoliška mladina, in da bi bili tako vestni v izpolnjevanji svojih verskih dolžnostij ter tako značajni, kakor so naši mohamedanci. Sicer pa v oni izjavi akad. mladine ni govora o mohamedanstvu kristijanstvu ali katoličanstvu, nego samo o priznanju hrvatskega imena in zato je rečenega lista graja glede liberalizma povsem neutemeljena. Bog obvaruj Hrvatsko, posebno mojo domovino, načel tega lista, po katerih načelih bi morali začeti križarsko vojno proti našim sodeželanom drugega veroizpovedanja ter v verskem boju pokopati neodvisnost in svobodo hrvatskega naroda. Mi se hočemo pod geslom „Hrvat mi mio — koje vjere bio“ i dalje skupno z brati mohamedanci vojevati za zlato narodno svobodo. Časi mejsobnih bratomornih bojev so minuli. Zdaj smo brez razločevanja po veri segli brat bratu v roko. Vera nam tega ne brani. Bog in Hrvati!

B o s a n s k i H r v a t.

Deželni zbor kranjski.

(V. seja dne 19. januarja 1894.)
Konec.)

Um ovljenemu okrožnemu zdravniku g. Ivanu Bobeku v Rbnci dovoli se naproseno zvišanje pokojnine od 300 na 400 gld. Predlog dra. Vošnjaka, da se mu iz deželnega zaklada dovoli le 50 gld. več, se odkloni.

Stavbinskemu odboru na Bedu za zgradbo poti v Radovniški soteaki se dovoli podpora 150 gld.

Nekatere točke dnevnega reda so se morale odstaviti, ker jih finančni odsek še ni rešil. Društvu za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani se je dovolila podpora 2000 gld., in sicer se izplača od letos počenši vsako leto po 400 goldinarjev.

Razne prošnje so se izročile deželnemu odboru, da jih preišče in poišče potrebne podatke, potem pa predloži v primarno rešitev ali pa jih reši sam, namreč:

Prošnja Mih. Habiana iz Malega Vrha za podporo vsled požara; prošnja vasi Bojance za podporo za napravo vodnjaka; prošnja Mihaela Jakše iz Roba za podporo v svrhu vzgojitve njegove hčere v zavodu za gluhoneme v Šmihelu pri Novem mestu; prošnja županstva občine Ustija za podporo za napravo vodnjaka in županstva Velike Poljane za podporo za ograjo šolskega vrta; vasi Zagorica, Zeleče, Mlino in Rečica, da se občina Bled razdeli v dve samostojni občini; županstva v Gorjah, da se občinska cesta od Spodnjih Gorij do Kernice uvrsti mej deželne ceste; prebivalcev župnije Fara v Kočevskem okraju za razdelitev občine Kostel v dve samostojni občini; županstva v Gorjah glede podpore za napravo občinske poti iz Krnice v Zgornjo Radovno.

nekako zdelo, da uprav mora točno paziti, koliko je naštel. In ko je že blizu tisoča, jame se spanec kot težka, mehka in ravnomerna odeja prostirati po njem, a zdi se mu, kakor da prihaja od nog navzgor. Janko občuti le še, kako se mu nekaj odkriva v možganih, in zaspi.

Ko se probudi, se je že davno zdanilo. Izpred okna je čuti smeh in korake. Janka nekaj zbode. Spomni se prejšnjega večera in vzdrhti, ali hkratu se mu hipoma nekaj preobrazi v mislih. Nekako čuditi se prične, kaj mu je. „Glej vender!“ pravi sam sebi, a kakor bi komu drugemu govoril: „Saj ni nič vse to! Sem li jaz komu kaj storil? Kaj je s to žensko? Bog z menoj! Koga se mi je bati?“

In potem se prične urno napravljati, hotel se sam sebi storiti ravnodušnega. Jame celo žvižgati, a ko se napravi in gre iz sobe, jame mu srce iznova silno bti, čisto tako, kakor konj, kadar ima povodec, in je tem bolj nemiren, čim bolj se mu laška in roko moliš. Toliko namreč, da stopi na hodnikove dveri in pogleda v park, že uzre njo s soprogom in tistim dekletcem. Pred njimi stoji voz in soprog uprav stopa vanj; in še ga ni Janko dobro zagledal, že maha on z roko izpod strehe ženi in tistemu dekletcu. Voz oddrda. Onidve stojite sami na potu.

Gledé posledaje prošnje omenja posl. baron Schwegel, da je že pred več leti se dovolilo 600 gld., da so pa bile ovire izvršitvi tega sklepa; če so zdaj te ovire odpadle, naj se sklep izvrši.

Pri prošnji glavnega odbora kmetijske družbe v Ljubljani za podporo v prosep kmetijstva, o kateri je poročal posl. dr. Tavčar in predlagal imenom finančnega odseka, da se dovoli podpora 8000 gld. ter se naroči deželnemu odboru, da je izplača istim načinom kakor doslej, oglašil se je poslanec dr. Schaffer ter napadal vodstvo omenjene družbe, katero smatra odgovornim za članke, ki so se v poslednjem času prijavili v glasilo kmetijske družbe in ki so po njegovem mnenju imeli le namen, hujskati proti kranjski industrijski družbi.

Posl. Murnik kot predsednik kmetijske družbe izjavlja odločno, da je za vsebino društvenega lista odgovoren urednik, nikakor pa se odgovornost ne more zvaliti na vodstvo ali na odbor, ki se bode pa še bavil s tem vprašanjem in odgovoril na izjavo industrijske družbe, katero je prinesel uradni list kot prilogo. Sicer pa vsa stvar ne spada pred deželni zbor.

Poročevalcu dru. Tavčarju se zde dr. Schafferjeve opazke jako neumestne. Stvar še nikakor ni pojasnjena, ko se bodeta čula oba zvona, zvedelo se bode, kdo ima prav. Vsemu govoru dra. Schafferja je bil le namen, napadati kmetijsko družbo. Če se je on sklicaval na to, da bi list, ki nosi cesarskega orla na glavi, ne smel pisati tako, mora le omeniti, da je imelo glasilo kmetijske družbe dovolj slabih izgledov v uradnem listu „Laib. Ztg.“ Kako je pisal ta list o vsesokolski slavnosti, ali še nedavno o istarskem deželnem zboru, ko se je posmehoval slovanskim trpinom, borečim se za najprimitivnejše narodne pravice.

Deželni predsednik baron Hein omenja, da omenjeni stavek o „Großheranten“ je bil le citat iz nekega Dunajskega lista. Posl. dr. Schaffer pa se zavaruje proti temu, da bi bil napadati hotel kmetijsko družbo.

Predlog finančnega odseka je bil potem vzprejet.

Dalje točke dnevnega reda so bile prošnje, ki so se, kakor že prej omenjeno, izročile istotako deželnemu odboru v rešitev, namreč: Prošnje kmetijske podružnice v Čatežu pri Trebnjem za podporo in za dovolitev ameriških trt; prebivalcev vasi Dobravice, Geršice in drugih za podporo za zgradbo mostu pri Dobravah; županstva v Črnomvrhu za podporo za zgradbo občinske poti od Zaloga do Črnegavrha; prebivalcev v Leskovcu za izločitev farne občine, oziroma jednega dela iste iz mestne občine Krške in županstva v Mengšu in drugih za uvrstitve občinske ceste od Mengša do deželne ceste pod Križem mej okrajne ceste.

Prošnja županstva v Črnomvrhu za podporo za zgradbo občinske poti od Zaloga do Črnegavrha se reši ugodno in se naroči deželnemu odboru, da izplača tej občini 250 gld. podpore, kadar dogotovi pot do Črnegavrha, od cestnega odbora pa naj zahteva izkaz dosedaj izvršenih del.

Ko je bil s tem dovršen dnevni red, zaključil deželni glavar sejo.

Priloga seja bode v torek dne 23. t. m.

Dalje v prilogi.

Janko se oddahne in zdi se mu, kakor da se mu je nekaj odvalilo od duše.

Osokoli se. „Kar mora biti — mora biti!“ in gre proti njima.

Mučno je ponavljati znanje sploh, nikari pa takšnega. Ko se s kom dolgo nisi videl, a nisi s njim nikakršen poseben prijatelj, si v zadregi, kaj bi mu povedal, kako bi pokazal, da se zanimaš zanj. In tudi to je težko. Odtod one navadne besede: „Kdaj si prišel? Kdaj se misliš vrniti? Daj mi smodko!“ Težko je zares obnavljati takšno znanje. Ljubiti se s kakim detetom pred toliko leti, pa je videti sedaj kot soprogo, spominjati se onih poljubcev in jim pridevati sedanjim pomen — to je, ako nič drugega, a vsaj, da se človek počeno razburi. — Bodi že kakor koli, pričeti treba!

Janko napravi lica na oni obligatni naameh, nespretno sname kapo in ponudi roko:

— Da ste mi dobro došli, gospa!

Ali gospa najprej osupne, zardi do ušes, potem naglo stisne Jankovo roko in čisto iznenadeno odzdravi s neko ogajevito iskrenostjo.

Janko se zopet oddahne.

— Videl sem vas že sinoči, ko ste prispeli.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 20. januarja.

Goriški deželni zbor.

V zadnji seji goriškega dež. zbora stali so posl. dr. vitez Tonkli in slovenski njegovi tovariši to-le karakteristično interpelacijo: 1.) Ali je visoki vladi znano protipostavno ravnanje komisije c. kr. okrožne sodnije v Gorici pri sestavljanju letnih imenikov porotnikov, ki čast slovenskega naroda na Goriškem žali in njegove pravice krati in zaupanje slovenskega naroda v nepristrano in objektivno sojenje porotnih sodnij jemlje? 2.) Ali je voljna visoka vlada nemudoma te nepostavnosti odstraniti in potrebno učiniti, da se bodo tudi Slovenci vzprejemali v enakem številu kot Lahi v izvršne imenike porotnikov sploh, in v letne imenike porotnikov še posebno?

Pravda zoper „Omladino“.

Pri včerajšnji obravnavi čitalo se je najprej anonimno pismo došlo predsedniku. Zagovorniki so se izrekli zoper to, da se pismo aktom priloži, češ, da so pismo pisali najbrž sovražniki zatožencev, katerim je na tem, da kompromitirajo zatožence. Pismo se je vzlic ugovorom priložilo aktom. Potem so bili zaslišani Fran Synacek, Alojzij Pospisil in J. Hradec. Ti so vsi odločno tajili in predsednik ni vedel v dokaz proti njim ničesar navesti, kakor da jih je dotičnih dejanj obdolžil umorjeni Rudolf Mrva. Jan Mayr, zatožen, da je dne 30. avgusta na nekem shodu „Omladine“ govoril o anarhizmu, je dokazal, da je bil že 26. avgusta zaprt, na kar je predsednik konstatoval, da se je v tem oziru v zatožbo urinila pomota. V popoldanski razpravi je bil za ališan 21. letni komptoirist Elvard Rudolf Tajil je, da bi bil član kake tajne družbe, priznal pa, da je revolucionar. Predsednik je, sklicujoč se na zatožbo, rekel, da se je pri njem našlo več revolucionarnih listov, na kar je zatoženec dokazal, da so bili ti časopisi „Narodni Listy“, „Česka Politika“ in „Prager Abendblatt“, kar je obudilo splošno veselost.

Politični položaj.

Dunajski dopisnik ruskega lista „Moskovskija Vedomosti“ govoril je s poslanecem E. mom o političnem položaju v Cislitaniki in vsebino tega pogovora objavil v svojem listu. E. m. je mej drugim rekel: Ministerski predsednik je eden tistih članov češkega plemstva, ki so se s sedanjo ustavo popolnoma sprijaznili. Knez Windischgratz zna sicer češki, čuti se pa Nemca. On je najprej grandseigneur, ki se je čutil vzvišenega nad politična dnevna vprašanja in katerega je bilo naravnost siliti, da je stopil novemu kabinetu na čelo. Ostal bode na tem mestu le dokler ne pride v kolizijo s svojimi kavalirskimi nazori in dokler ne bo imel situacij. Velikim parlamentarnim bojem ni kos. Njegovo ime je le vabilo za novo ministerstvo in tista nit, ki veže koalicijske dele. Vzlic temu pa je domnevanje, da bode kmalu konec nove vlade, kaj neopravičeno. V novem kabinetu sede štirje možje, ki imajo kot ministri veliko skušenj in so jako previdni. Plener pa bo postopal zmerno, da se ne obrabi. Njegova stranka se je petnajstletne opozicije naveličala in se bo iz koalicije izstopila, takisto tudi ne Poljaki niti veleposelstniki. Pristaši grofa Hohenwarte pa so člani koalicije le do odpovedi, to je dokler ne pride na vrsto volilna reforma. Glavna naloga slovenske koalicije je borba zoper volilno reformo, katero bo vlada izdelala po željah levitarjev. Od tega boja je odvisna emancipacija avstrijskih Slovanov. Vlada se bori v prvi vrsti zoper Čhe. Plener je že pred leti priporočal, naj se češki narod ne draži, naj se v malenkostih popušta, esencijelnih vprašanjih pa ne. Tega recepta se drži vlada in v tem tiči največja nevarnost.

Steinwender.

Koalična armada izgubila je jednega prvih svojih vojniki prof. dra. Steinwendera. V soboto so mu njegovi volilci v Beljaku prizadeli smrtno rano. Z dvema glasovoma večine so mu votirali zaupnico, kar je prav za prav nezaupnica, in Steinwender je vsled tega odložil mandat, katerega že itak ni držal. Padel je, obsojen zaradi svoje nestalnosti, in če je sobotna obsodba njegovih volilcev konec njegove politične karijere, potem je ta žalostni konec zaslužen. Slovane sovražil je Steinwender iz vsega srca. Ko je padel baron Pino, do mišljaj si je Steinwender, da se je to zgodilo vsled njegovih razkritij o razmerji mej tem ministrom in Alfredom Klierom. A ko je „Kölnische Zeitung“ nekoč potrdila, da ima Steinwender cesarsko glavo, od tedaj ni njegova domisljivost poznala nobene meje. — Več let se je unemal za uradniško ministerstvo in še lani je izjavil, da bi bilo ministerstvo, v katerem bi sedel Plener največja nesreča za Avstrijo. Ko je Plener postal minister, vrgel se je tudi vodja nemških nacionalev pred vzhajajočim solncem na treh. V državnem zboru in na raznih shodih se je poganjal za Windischgratzovo ministerstvo in povsod kot razlog navajal, da je to ministerstvo povsem nemško in da se sme od njega pričakovati velike koristi za nemško narodno idejo. Dunajske svoje prijatelje je Steinwender pač uveril, Beljaških svojih volilcev pa ne. Ti mu niso zaupali in Steinwender je moral odložiti svoj mandat. Vrača

se k profesorju Fieglu na realno-gimnazijo v Mariahilfu in bo tam, kakor pred desetimi leti, učil otroke, kaki značaji so bili stari Rimljani. Morda se bo časih tudi spominjal svojega največjega nasprotnika v Beljaku Pavla Pacherja, ki mu je podstavil nogo in ki postane najbrž njegov naslednik. Pacher je bil svoj čas kot član trgovinske zbornice Celovške nemšk. liberalce. Ko se je z liberalci sprl, postal je nekoliko socijalistično pobarvan radikalec. Ali je Steinwender popolnoma pobil se pokaže v kratkem. Nikjer bi radost, da je Steinwender propadel, ne bila večja, kakor v nemško-liberalnem taboru, kajti Steinwender je prav za prav identičen z vso nemško-nacionalno stranko. Ta stranka je kaj rahla stvar. Če Steinwendera ne bo več v parlament, razpade takoj. Bareuther, Elbl, Prade, Prettner, Posch, Skala, Ludwig in Kokoschinegg in ž njimi divjaki Morre, Kraus in Foregger bi šli v tabor levicarjev, ostali, namreč Polzhofer, Riegler, Kaiser, Fürnkranz, Hofman-Wellenhof, Kinderman in Richter pa v tabor nacionalnih protisemitov. Levica bi pridobila deset do dvanajst mandatov, in s tem ojačila svojo pozicijo v koaliciji in to samo — in to bi bila največja posledica Steinwendrove resignacije.

Vnanje države.

Kriza v Srbiji.

Dementovanja vladnega „Odjeka“ gledé krize so neosnovana. Vsi politični krogi so uverjeni, da je kriza postala jako resna, ker tu ne gre samo za premembo ministerstva, ampak za premembo sistema. Kralj se vede jako rezervirano, a ves svet je prepričan, da se bližajo znamenite dogodbe. Situacija se je tako poostрила, da je zdaj samo še vprašanje, ali stopi Pašć na čelo vlade ali Nikolajević, to je, ali bo novo ministerstvo z radikalno stranko ali proti njej. V slednjem slučaju bi vsa radikalna stranka začela najodločnejšo opozicijo in ker bi takoj razvila dinastično vprašanje, zamoglo bi to postati največje nevarnosti in bi uplivalo na mejnarodno situacijo v Evropi. Nikolajević bi s sedanjo skupščino ne mogel ni jeden dan gospodariti. Nikola-jević je bil nekaj radikalec, potem pa se je približal naprednjakom in postal naposled najudanejši pristaš Milanov. Na nekem banketu je Milana pozivljaj, naj zasede zopet prestol in naj radikalno hidro z mečem uniči. Vsled tega govora je bil odstavljen od profesure. Ko je kralj Aleksander pro-uzr. čil državni preobrat, je Dokić na Milanovo željo potisnil Nikolajevića v državni svet. Nikolajevićovo ministerstvo imelo bi eminentno milanističen značaj in bi ne moglo izhajati, če bi ne suspendiralo ustave. Odločitve je pričakovati vsak dan. Včeraj je bil ministerski svet sklican, da se posvetuje, ali bi kazalo podati ostavko ali ne. Ministri so sklenili, da ne podajo ostavke, da bi se jim ne moglo očitati to, kar se je očitalo Pašću, ko je svoj čas odstopil in omogočil s tem imenovanje liberalnega ministerstva Avakumovičevega. Vsled tega ostane torej ministerstvo do zadnjega hipa na svojem mestu. Kralj je bil povabljen, naj predseduje tej seji, a odklonil je, kakor se sploh zadnji čas ni več udeleževal ministerskih sej. Tudi pri blagoslovljenju vode ni bil navzočen, dvorni ples pa je dal odpovedati. Splošno se misli, da bode Nikolajević same vojake izbral za ministre in takoj razveljavil ustavo. Govori se, da je nevarnost tega eksperimenta pro-uzročila, da je mej Natalijo in Milanom nastal konflikt.

Finančni program italijanske vlade.

Italijanski listi pišejo o finančnem programu novega ministerstva jako obširno, ne vedo pa nič gotovega povedati. Zadnja poročila javljajo, da kani vlada s prihranki na jedni strani in z novimi davki na drugi strani urediti državno gospodarstvo. Tudi z največjimi prihranki ni mogoče vsled ustanka naraslih izrednih stroškov pokriti. Vlada si je v svesti, da v parlamentu za nove davke ni dobiti večine ter bo zato primorana, ali razpustiti parlament in apelovati na prebivalstvo, ali pa zaključiti zasedanje in s kraljevsko naredbo uvesti nove davke. To je sila nevaren eksperiment, ali vlada ga bo morala storiti. Druge pomoči ni, k večjemu, če se vojni budget zniža za 50 milijonov lir, česar doslej kralj ni pripustil. Deficit znaša 80 milijonov lir, viseči drž. dolg pa že 800 milijonov lir.

Dopisi.

Iz Celovca. 17. januarja. [Izv. dop.] (Humberški klanec in nova cesta.) Naš deželni zbor, ki se je sešel dne 10. t. m., imel je do danes že šest sej, izmed katerih je bila najbolj zanimiva tretja seja, v kateri je mej raznimi stavbenimi in drugimi zadevami prouzročilo nekoliko debate poročilo o novi cesti čez Humberški klanec, o kateri je preteklo jesen, osobito o slovesni, po Celovškem c. kr. okrajnem glavarju Mac Nevinu prirejeni otvoritveni slavnosti, obširneje poročal tudi Vaš cenjeni list, ki si je s tem, da je svetu razkril pravočasno vse spletke našega okrajnega glavarja, stekel tukaj vsestransko priznanje tako pri Slovencih, kakor pri Nemcih. Da je ta cesta res slaba in nepravilna,

o tem svedoči dovolj jasno to, da se je pri tej priliki oglasil pro-ti celo naš nemško-liberalni bauernbundarski poslanec g. Kirschner, ki je pri Mac Nevinovi slovesni otvoritvi sam kumoval in je imel torej priliko, od blizu opazovati vso komedijo, ki se je vršila na čast onemu možu, ki ima baje največ zaslug za to, da se je ta v vseh svojih delih ponesrečena pot izpeljala — tako nespametno. Poslanec Kirschner se je namreč pritoževal, da nova cesta nikakor ni pripravna, da je za dva kilometra daljša od stare in nič manj strma, tako da voznikom prav nič ni pomagano in da je torej ves ogromni denar, ki se je v to porabil, popolnoma izvržen. Govornik je obžaloval, da se ni delalo po prvotnem načrtu, ki je bil mnogo boljši od poslednjega ter predlagal, naj se ta cesta še jedenkrat v stavbinem odseku v pretres vzame, kjer se mu bode prilika nudila, svoje pomisleke obširneje pojasniti. Na to poprosi za besedo naš slovenski deželni poslanec č. g. Gregor Einspieler in govori (po stenografičnem zapisniku) tako-le:

„O tej zadevi želim tudi jaz nekaj besed spregovoriti. Prav za prav bi moral to povedati Njega svetlosti g. deželnemu predsedniku, ki ga pa ravno zdaj ni tukaj, vendar pa upam, da bo moje opomnje bral iz stenografičnega zapisnika. Prebivalstvo Rožne doline bo gotovo veselo, ako se mu olajša promet čez Humberški klanec. Preloženja tega klanca bodo pa le potem veseli, ako bo voznikom z novo cesto res kaj pomagano. Zdaj pa vsi pravijo, da po novi cesti, kakoršna je zdaj, ni mogoče voziti in da je preslabo podzidana. Pravijo, da se je kamenje zasulo na zrahljano, neutrjeno in nepodprto zemljo, zato se cesta podsipa in udira. Kmetom in podjetnikom Rožne doline torej cesta nič ne koristi. Da nova cesta res ne more dobro biti, spoznamo tudi iz tega, ker je še tisti c. kr. uradnik ne rabi, kateremu se je za njeno odpretje toliko mudilo, da je še ni mogel dočakati, da bi bila cela črta dovršena. Jaz nočem biti sodnik o tem, ali je nova cesta res tako slaba ali ne; to je stvar veščakov. Stvar sem pa zato omenil, da merodajne osebe na te pomanjkljivosti opozorim. Druga pritožba, ki se čuje mej prebivalci Rožne doline, dotika se dogodkov, ki so v zvezi s slavnostnim odpretjem te nove ceste. Pri tej priliki so se interesiranim občinam naložili pri-spevki, katerih bi župani ne mogli zagovarjati. Občine so itak zadosti obremenjene, še za lastne potrebe jim primanjkuje denarjev. Zavolj tega tudi te občine niso mogle nič denarne podpore obljubiti za preložitve tega klanca. Tembolj je obžalovanja vredno, da gosp. c. kr. okr. glavar Celovski, Mac Nevin, pri takih razmerah občinam nalaga bremena za take namene, ki s preloženjem klanca nimajo nič opraviti. Če ga veseli, pri cestah napravljati spomenike, naj pa denar za tak namen po zasebnem potu nabere. Ljudi to boli, če se silijo k nepotrebnim plačilom in nevoljni so, ako jim kak c. kr. uradnik svojo nemilost čutiti pusti, če se nočejo podati v njegove želje. Upam torej, da izrečem opravičeno željo, ako vis. deželni odbor prosim, naj zana-prej občine brani pred takimi neopravičenimi plačili.“ — Predlog se je potem izročil stavbenemu odseku. — Ko se je oglasil poslanec Einspieler za besedo, nastala je v dvorani hipoma vseobča tišina, tako mej poslanci samimi, kakor tudi mej poslušalci, ker vsi so pričakovali, da bode zdaj poslanec Einspieler kaj več povedal tudi o znani komediji, ki se je vršila preteklo leto dne 5. novembra pod Humberškim klanecem. Gosp. poslanec se pa te stvari le mimogredé dotaknil, vse drugo zanimivo gradivo pa si pridržal za poznejši čas, ko pride ta zadeva s poročilom stavbinega odseka z nova pred deželni zbor. Tedaj pa se bode naša ekscelencija visokorodni gosp. deželni predsednik baron Schmidt-Zabierow prepričal, je li prav ravnal takrat, ko je šel v zasluženi pokoj prejšnji Celovski c. kr. okr. glavar g. Kronig in se je on z vso silo potezal za to, da spravi na to mesto Mac Nevin a, ki je o istem času na Štajerskem skoro docela ne-mogoč postal.

Z ozirom na to protekcijo je torej umevno, da se je hotel g. Mac Nevin našemu gospodu deželnemu predsedniku na vsak način prikupiti ter se mu pri prvi priliki hvaležnega izkazati. — Aranžiral je torej v imenu in na stroške občin južnega kraja Celovške okolice to slavnost za dozdevne cestarske zasluge na svojo roko, potem pa s spomenikom vred pogorel. To pa je narobe svet! G. Mac Nevin se je mislil prikupiti g. deželnemu

predsedniku, ki kaj rad vidi, ako se mu še živemu postavljajo spomeniki, a to svojo nado si je zaigral, ker ni razumel te stvari tako poprijeti, kakor so jo znali poprijeti prej drugi njegovi kolegi, kajti g. deželni predsednik odkrilo se je do sedaj po raznih krajih Koroške vsega vkup četrto spomenikov, kateri so se mu najbrže vsi po jednaki šabloni postavili, v imenu hvaležnega prebivalstva — s pomočjo podložnih mu c. kr. političnih uradnikov, ker vedó, da gospod kaj takega radi vidijo. Izmej vseh spomenikov seveda je pa po svoji zgodovini najslavnejši ta, ki stoji pod Humberskim klancem.

Iz Šentvida nad Ljubljano, 15. januarja. [Izv. dop.] (Društveno življenje. — Obrtna nadaljevalna šola.) Dolgo časa je že, kar sem čital v „Slov. Narodu“ zadnji dopis iz Šentvida nad Ljubljano. Marsikateri rodoljub, ki mu je znana lepa Šentviška vas in prijazna okolica, ki so mu znane nekdanje razmere in veselo društveno življenje, ki je vladalo nekdanj v tej vasi, bode nehoté vzklíknil: kako se je vse premenilo! Kako je bilo nekdanj živo in veselo v naši čitalnici, ko so bili še oni dobri časi, ko smo se borili še za resnico in pravico in nismo tavalí — vsaj nekateri — po temi kakor dandanes. Želeti bi bilo, da bi se kmalo na bolje obrnilo. S tem bi bilo ustrezno mnogim posestnikom, ki so ostali zvesti svojim načelom in so raje izstopili, kakor da bi se bili udali želji nasprotnikov. Za družbo sv. Cirila in Metoda se v naši vasi tudi jako malo brigajo; nisem še čital v Vašem listu kronskega daru, ki bi bil nabran v Šentvidu v kaki veseli družbi za družbo sv. Cirila in Metoda. Vzdrinite se! Začetkom leta odprla se je v naši vasi toliko potrebna in koristna obrtna nadaljevalna šola, ki je bila že dolgo časa želja mnogih mizarjev tukajšnje občine. Glavna zasluga za to koristno šolo gre v prvi vrsti ces. in kr. okrajnemu glavarju in vladnemu svetniku gosp. Mahkotu, ker je uvidel, da bode mizarstvo na ta način v svoji stroki napredovalo in ljudem koristilo. V občini pa se je občasno štovani gosp. Janez Grošelj, krajni šolski predsednik in posestnik v Vižmarjih, jako trudil za to stvar in pri vsaki seji naglašal in se potegoval, kakor tudi gosp. učitelj Sič, in se ni bal truda in stroškov, katere mu je to prouzročilo. Že prvi teden vpisalo se je v šolo nad sto učencev, ki bodo šolo obiskovali in se izobraževali v raznih predmetih, ter postali jedenkrat vredni mizarški pomočniki ter s tem koristili sebi in občini. Rodoljub.

Iz Laškega trga, 19. januarja. [Izv. dop.] (Tukajšnja pivovarna.) Kakor znano, stoji že dolgo časa, že mnogo desetletij, v našem trgu pivovarna, ki je ob svojem času precej dobro cvetela, a pred kakimi desetimi leti popolno propala. Tadašnji posestnik g. J. Larisch si ni vedel na nobeno stran pomagati in tako je prišla lepa pivovarna z lepim posestvom vred v roke Nürnberške tvrde Seckendorf Le Vínó & Comp., ki je imela od prvomenovanega mnogo denarjev terjati. Pivovarna je lepo naprej spala, zidovje je razpadalo, orodje rjavelo itd. — To je trajalo dve ali tri leta in že bi človek mislil, da bo ta tovarna s sveta izginila, na kar se neudoma zaslíši, da jo je gospod Šimon Kukec, narodni žalski pivovar od gori omenjene tvrde kupil. Marsikdo si je mislil, da je tudi ta gospod s tem korakom vse svoje imetje žrtvoval in da mu bo ravno tako šlo, kakor njegovim prednikom. Zmotili smo se. Akoravno je bila pivovarna že močno zapuščena, ji je manjkalo orodja in družih potrebnih stvari in akoravno ni bilo več jednega odjemnika za pivo, (ker mej tem časom ko je pivovarna stala, so se nekdanji odjemniki prestavili in se z drugimi pivovarnami zavezali), je gosp. Kukec že prvo leto (1886—1887) 2275 hl piva spečal. Kaj je on s svojo pridnostjo dosegel, kažejo jasno naslednje številke: Leta 1888. je že spečal 4725 hl, l. 1889. 5915 hl, l. 1890. 8050 hl, l. 1891. 11 095 hl, l. 1892 10990 hl, in l. 1893 pa 11 375 hl piva, kojega je razpošiljal in ga še razpošilja po Štajerskem, Kranjskem, Hrvatskem, Goriškem, po Istrski, v Trst itd. itd. Ker se zadnja leta ni več moglo željam odjemnikov po raznih deželah ustreči in vsa naročila izvrševati, bilo je potreba pivovarno povečati in preustrojití, kar se je lanske jesen in sedanjo zimo zgodilo. — Sloveča firma Raimund Niče v Olomucu je napravila po lastnih načrtih vse potrebne stroje, kotle, ponve in sploh vsó potrebno pivovarsko opremo, vse po najnovejšem slogu in po najnovejšem stanju. Ta pivovarna je torej izvrstno urejena in zmožna z vsako drugo tekmovali. — Prej se je varilo na je-

denkrat 35 hl, sedaj pa 70 hl in če je potreba, se lahko to stori dvakrat v enem dnevu, torej 140 hl, kar znaša na leto čez 42.000 hl! Gotovo lepa številka! — Naj še omenimo, da je bilo dne 15. t. m. politično ogledovanje od c. kr. glavarstva v Celji, ki je pivovarno kot izvrstno napravljeno in natančno izpeljavo spoznalo, na kar se je dalo posestniku dovoljenje, začeti pivo variti. Tudi finančne in druge oblasti so že te pravice podelile, tako da se bo pivovarna že dne 22. t. m. slovesno otvorila. — Lahko se da misliti, da je ta velikanski napredek ne samo v veselje, ampak tudi v čast našemu trgu, kar se imamo jedino le delavnemu in podjetnemu gosp. Kukcu zahvaliti in mu na tem mestu od srca čestitamo in želimo, da bi tudi v prihodnje tako plodonosno deloval v korist industrije na Spodnjem Štajerskem in v splošni blagor! R. K.

Domače stvari.

— (Maskarada Sokolova.) Vabila za to obče priljubljeno maskarado bodo skoraj dotiskana in se prično v ponedeljek razpošiljati. Izdelana so prav fino in lično po izvirnem načrtu. Okrašena so z dvema podobama, katerih druga predstavlja prijazno Šiško s cerkvico. Kdor še ne ve, kaj je „Komarjeva nedelja“ v Šiški, izvedel bode to iz vabila samega, katero v vezani besedi popisuje rečeno narodno slovesnost. A korenito in natančno o tem proučiti se bode možno pač jedino le na maskaradi sami. Narodnjaki, po Ljubljani in po deželi, ne zamudite torej izredne zabavne prilike, ki se Vam nudi v izvirni domači obliki. Konečno bode omenjeno, da se je tiskanje vabil zaradi prepozno došlih klišejev s podobama nekoliko zakasnilo.

— (Gledé toalet in oblek za Sokolovo maskarado) naznanja odbor na večstranska vprašanja, da je zaradi celotnega značaja veselice pač želiti, da pridejo maske kolikor največ mogoče v narodnih nošah, cestnih in sploh v s jednotnim značajem veselice skladajočih se oblekah. Omenjamo pa tudi, da druge maske, kostumi in skupine nikakor niso izključene in je n. pr. kak mikaven „domino“ ali kaka druga maska istotako dobro došel gost na imenitnem semmji, kakor recimo brbko kmečko dekle v narodni noši i. t. d. Jednotni značaj sklenil je odbor vpeljati po izgledu čeških jednaki zabav in prepričani smo, da se bode obnesel.

— („Radogoju“) pristopile so za ustanovnice z doneski po 100 kron preblagorodne gospe: grofica Viljeldmina Lichtenberg-Hallerstein v Ložu, Jerica Rozinova v Poddobu in Krsta Železnikova v Starem trgu; ustanovniki pa so postali z enakimi doneski gospodje: Fran Petsche, posestnik in trgovec v Starem trgu, Fran Strašek, c. kr. notar v Ložu, in Fran Žagar, posestnik in trgovec v Markovcu. — Ako nas veseli ta iz Loške doline naznanjen nam dokaz narodne požrtvovalnosti, ne moremo se zdržati, da ne bi zlasti hvalo dajali zavednim slovenskim damam, katere spoznavajo neprecenljivo važnost „Radogojevo“. Živite! — Nadalje je pristopil za ustanovnika z vplačilom 100 kron gospod Franjo Ferfila, knjigovodja plinarne v Gorici in to — kakor piše: „ravno o priliki sedme smrtne obletnice svojega nepozabnega svaka Frana Erjavca, kateri je mladino našo ljubil in visoko cenil.“ — Vrlemu rodoljubu slava!

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista so poslali: Z Dunaja 23 kron g. Jož. Mazi, stud. techn., katere je nabral na Silvestrov večer „pri 3 krokarjih“, mej nastopimi bolgarskimi, hrvatskimi in slovenskimi tehnikami: gg. Zlatarov, Sanosarov, Bluš, Senjanović, Androsevič, Omrza, Verbič, Korsič, Turk, Čuha, Zajec, Golias, M. Poleg teh so še prispevali: gg. Iv. Sbrizaj, inžener, F. Gorup, stud. phil., J. Kokalj, stud. jur. in Fr. Schmitt, stud. techn. — Z Vranskega g. Mihael Jezovšek, c. kr. notar, 6 kron, katere so nabrale gospodične Šentakove v veseli družbi na Vranskem. — Skupaj 29 kron, katere izročimo vodstvu. Živili vrli darovalci in darovalke in njih nasledniki.

— (Društvo zdravnikov na Kranjskem) zboruje dne 24. t. m. ob 6. zvečer v društvenih prostorih. Vzpored: I. Notranje zadeve. II. Predavanje. a) primarij dr. E. Šlajmer: kirurške demonstracije, b) primarij dr. E. Bock: kako se lečijo progresivni uljesi roženice. P. n. društveniki se uljudno prosijo, da blagovolé poslati letnino za l. 1894 blaginiku g. A. Paichela. Prostovoljni do-

neski v pomnožitev Löschnerjeve ustanove za udove in sirote društvenikov se ob jednom zahvalno sprejemajo. Kakor običajno vsako leto, razdelila se bo tudi letos Löschnerjeva ustanova. Prošnje, katerim mora biti priložen ubožni list, poslati je do 15. februarja 1894 vodstvu društva zdravnikov na Kranjskem v Ljubljani: dr. Fr. Keesbacher.

— (Na „Slovenskega planinskega društva“) poučno-zabavni večer v ponedeljek dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu pri Slonu opozarjamo vse č. gg. člane in društvene prijatelje. Poleg zanimivega predavanja o turistikci je na vzporedu tudi petje dvanajststice izbranih pevcev in igra na citre.

— (Gostovanje g. I. Borštnika v Zagrebu.) Kakor smo že na kratko poročali, nastopil je vrli naš režiser in igravec g. Borštnik dvakrat na Zagrebškem narodnem gledališču kot gost in dosegel vseskozi časten, sijajen uspeh. O prvem njegovem nastopu v ulogi Lorisa Ipanova v „Fedoru“ pridobil si je takoj simpatije občinstva. Vsi listi naglašajo soglasno, da ima g. Borštnik prijetno gledališko vnanost, sonoren organ in da govori in se kreta elegantno, z jedno besedo, da je jako nadarjen umetnik v pravem smislu besede, na katerega smejo po vsi pravici ponosni biti bratje Slovenci. Posebno pohvalno se izražajo vsi kritiki o naravno realistiškem načinu, s katerim je igral to ulogo in v nekaterih prizorih globoko pretresal občinstvo, ki ga je odlikovalo s burnim aplavzom ne samo po aktiv, nego tudi pri odprti sceni. Pri prvi predstavi bil mu je poklonjen tudi krasen lovorov venec z narodnimi trakovi. Drugi večer nastopil je g. Borštnik kot Čuku v „Valenski svatbi“ in dosegel jednako sijajen uspeh, da navdušil je občinstvo in kritiko še bolj, nego pri prvem tako lepo uspelem nastopu. Soglasno poudarjajo vsi listi dovršenost in umetniško premišljeno naravnost Borštnikove igre, ki se je pokazal pravega umetnika, ter izrekajo nado, da se še ponovi tako gostovanje, kajti v g. Borštniku spoznalo je Zagrebško občinstvo umetnika, ki dela čast bratstvu narodu slovenskemu. Tudi drugi večer dobil je g. Borštnik krasen lovorov venec, občinstvo pa mu je privedilo po končani predstavi ovacijo pred gledališčem. V ožjem krogu pa so se zbrali skoro vsi člani narodnega gledališča, mej njimi ravnatelj g. Mandrovič in režiserja gg. Fijan in Milan, zastopniki časnikarstva, člani pevskih društev in več prijateljev dramatične umetnosti, da poslavi umetnika in zastopnika bratskega naroda. Poudarjala se je v veseli zabavi želja, da bi vsaj na kulturnem polju Hrvatje in Slovenci delovali združeno in da bi večkrat nastopali slovenski umetniki na hrvatskem, a hrvatski na slovenskem gledališču, kajti razlika v jeziku je tako neznatna, da ne dela nobenih zaprek. Pevci peli so večinoma slovenske skladbe in se je živo izražala simpatija mej Hrvatji in Slovenci. Prav od srca čestitamo vrlemu našemu domačemu umetniku na tem krasnem uspehu, s katerim ni počastil samo sebe, nego tudi svoj narod, kot odlični in zaslužni sin njegov.

— (Gostovanje gospe Borštnikove v Zagrebu.) Kakor poroča „Agr. Tagblatt“, bode tudi gospa Borštnikova, izborna naša prva dramatična igralka, nastopila kot gost na Zagrebškem narodnem gledališču.

— (Veselica.) Pomočniški zbor kovinske zadruge v Ljubljani priredi plesalni venček v soboto 27. dan t. m. na korist bolniške blagajne pomočniškega zbora v gosp. Iv. Hafnerja pivarni na sv. Petra cesti. Svirala bode c. in kr. godba pešpolka kralj Belgijcev šte. 27. Začetek ob 8 uri zvečer. Vstopnina: Za gospode 50 kr., za dame 30 kr. Ker je čisti dohodek namenjen dobrodelnemu namenu, se veledušnim preplačilom ne stavi na mejo.

— (Odglasi obrti v Ljubljani.) Meseca decembra 1893. l. odglasili so se v Ljubljani sledeči obrti: Viktor Rohrman, trgovina z rastlinjem; Frančiška Levč, trgovina s krompirjem, fižolom itd.; Peter Toman, kamnoseštvo; Janez Urbančič, kovaški obrt; Marija Jarc, točenje žganja; Marija Dolenc, branjarja; Jurij Jankovič, prodaja premoga; Karol Kauschegg, trgovina z lesom; Fran Vovk, čevlarski obrt; Rozina Glaser, trgovina z zobotrebniiki; Ana Roman, skuha; Fran Stampfl, trgovina z lesnimi izdelki; Katarina Slana, kramarija; Alojzij Belič, suknostrižki obrt; Marjeta Brodnik, kramarija; Bertram Schmelzer, izdelovanje

Dalje v prilogi.

stolov; Janez Zorman, branjarja; Janez Gestrin, barvarja; Miha Lavrič, trgovina s špecerijskim blagom in s deželnimi pridelki; Edvard Kotek, urarski obrt; Josip Sparovitz, trgovina z žepnimi urami; Lorenc Mikuš, gostilničarski obrt; Albin Achtschin, trgovina z železnino; Anton Sušnik & Karol Weber, špecerijška trgovina; Ivana Košir, prodaja sadja; Leopold Bartolin, vrtnarstvo; Anton Čamernik, čevljarški obrt; Fran Kos, vrtnarstvo; Marjeta Sirk, branjarja; Josip Straus, krojaški obrt; Fran Kaiser, prodaja palic; Uršula Hrovatin, prodaja čevljev; Anton Štacul, trgovina s sladkorjem in kavo; Anton Mikuš, lesna trgovina; Janez Luckmann, špecerijška trgovina; Josip Richter, krojaški obrt; Janez Bergant, prodaja drv; Karol Redlich, stavbinsko podjetje; Janez Kralj, prodaja drv in oglja; Marija Tomič, skuha in Fran Petrovič, ključarski obrt.

— (Iz Poljanske doline) se nam piše: Pritožba naših nasprotnikov je odbita in potrjene so volitve v občinski zastop. Očetu Mraku in na šemu mlademu kaplančku je sedaj odklenkalo, in oba hodita s povešeno glavo, kakor bi ja trebuh bolel! Oče Prodovec so pa tako jezni, da nameravajo v Poljanah svojo domačijo prodati ter se preseliti pod Blegoš na „Domačejkarjevo“ zemljo, katero so baje že kupili! Srečno pot! Morda bo zdaj politična oblast vendar le gledala na to, da se razpiše županova volitev, da dobimo novega župana, ki bo vsaj brati znal, kadar se bodo vršile kake volitve! V kratkem vam še kaj več sporočim!

— (Narodna čitalnica v Kostanjevici.) V odbor čitalnice so bili voljeni: predsednikom: g. Aleksander Hudovernik, c. kr. notar; podpredsednikom: g. Lavoslav Abram, nadučitelj; tajnikom: g. Anton Abram, gojzarski pomočnik; blagajnikom: g. Božidar Lappain, c. kr. davčni pristav; odbornikom: gg. Janko Hudovernik, notarski kan didat; in Edmund Trček, notarski uradnik; vsi v Kostanjevici in Karol Trošt, učitelj v Št. Jerneju. Narodna čitalnica v Kostanjevici priredi sledeče veselice: 1. ustanovno veselico s koncertom in plesom dne 28. januarja 1894; 2. domačo veselico dne 4. svečana 1894 in 3. družinski večer dne 6. svečana t. l.

— (Metliški tamburaši) priredé v nedeljo 28. januarja v prostorih gostilne „Pri zlati krozi“ koncert z naslednjim vzporedom: V. G. Brož: „Napried“ tamburaška poputnica; I. pl. Zajc: Domovini i ljubavi; G. Ipavic: „Danici“; J. Bartl: „Venec vojaških pesnj“; B. Ipavic: „Domovini“; V. G. Brož: „Ljubim Te“, (mazurka); E. Burdych: „Prodana nevesta“ (poputnica.) Po koncertu ples, pri katerem svira Metliška mestna godba. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prostovoljna.

— (Nesreča.) V Križni Gori v Kriškem okraji padel je 74letni Jožef Blatnik vsled ne previdnosti s podstrešja svoje hiše tako nesrečno, da je umrl že drugi dan.

— (Volkovi) se klatijo po Notranjskem v gozdih Šneperške graščine. Sodijo po sledovih, da so bili trije. Jednega izmed njih je ustrelil grajski lovec. Volk je tehtal blizu 50 kilogramov. Na ostala dva volkova se bode v kratkem priredil sku pen lov.

— (Vrbsko jezero) pri Celovcu je zadnje dni večinoma zamrznilo. — Na Osojskem jezeru, ki je tudi zamrznilo, utonil je neki deček, ki se je udri v sredi jezera.

— (Laatnega sina ustrelil) je po naključji poljski čuvaj Anton Zorzo v Ronkah. Vrnivši se te dni zvečer domov, položil je svojo puško v sobi na tla. Puška se je po nesrečnem naključji sprožila in je kroglija zadela v desno nogo 13letnega sinčka čuvajevnega, ki je ravno izvrševal svojo šolsko nalogo. Nesrečnega dečka so prepeljali v Goriško bolnico, kjer je po izvršeni operaciji umrl.

— (Čudna volitev.) Javili smo že, da se je dne 15. t. m. vršila v Opatiji uradna konferencija učiteljev Voloskega okraja. Konferenciji je predsedoval c. kr. okrajni šolski nadzornik gosp. Uršič. Med drugim bila je na dnevnem redu tudi volitev zastopnika učiteljev v c. kr. okrajnem šolskem svetu. Oddanih je bilo 36 glasov in so dobili g. Makarović 18, g. Nekerman 14, g. Vajšel 3 in g. Sluga 1 glas. Nadpolovično večino ni torej nihče dobil, a v zvezi temu se je proglasil g. Makarović kot legalni izvoljeni zastopnik učiteljatva. Tadi pri volitvi dveh delegatov za deželno učiteljsko konferencijo se je tako resimo „čudno“ postopalo. G. Nekerman je dobil 21 glasov, g. Bajčić 17 glasov. Slednji torej ni

dobil nadpolovično večino glasov, pa se je ipak proglasil izvoljenim delegatom. Čudno, jako čudno!

— (Hrvatske novice.) Na Zagrebškem vseučilišču se je ločila stolica za mineralogijo in geologijo v dve stolici. Izrednim profesorjem mineralogije je imenovan profesor na realki dr. Mijo Kišpatić, izrednim profesorjem geologije in paleontologije pa pristav mineraloško-geološkega muzeja v Zagrebu, dr. Gorjanović-Kramberger. — Slavna hrvatska pevka gdca. Milka Trnina, ljubljenska občinstva v Monakovem, bode nastopila dne 31. t. m. v Zagrebu v koncertu glasbenega zavoda. Slavna pevka engazirana je od l. 1896. naprej, na dvorni operi v Berlinu. — Češki kvartet koncertiral je te dni v Zagrebu, Karlovcu itd. Namestu zbolelega celista g. Bergerja sodeloval je njegov učitelj prof. Vihan s konservatorija v Pragi.

— (Hrvatska dramatika) se v novjšem času kaj lepo razvija in zlasti mlajše moči goje to književno stroko z lepim uspehom. Te dni uprizorila se je v narodnem gledališču Zagrebškem z izrednim uspehom Dinka Politea, zaslužnega glavnega urednika „Obzorovega“, igrokaz „Marija Stančevićeva“. Dr. Stevo pl. Miletić objavlja sedaj dva nova dramatična dela: v „Viencu“ tragedijo v verzih „Boleslav“, koje sujet je zajel iz dalmatinske zgodovine, v „Prosvjeti“ pa komedijo „Crn biser“, predelano po Sardoujevemu delu istega imena. Kakor poročajo, hrvatski listi, dovršil je dr. A. Tresić-Pavičić ravnokar tragedijo v verzih „Ljudevit Posavski“, katere junak je znani narodni heros, ki se je toli slavno in hrabro boril proti navaljujočim Frankom in Nemcem ter srečno zjedini narod hrvatski. Konečno piše sedaj znani pisatelj dr. Avg. Harambašić dramo v verzih, v kateri nam slika osodo zadnjega hrvatskega kralja Petra Svačića.

— (Popravek.) V poročilo o obnem zboru pevakega društva Ljubljane urinila se je pomota. Društvo je imelo 885 gl. 82 kr. dohodkov in 814 gl. 47 kr. razhodov, preostanka je torej 71 gl. 35 kr.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Generalu Gurku) se zdravje še vedno ni zboljšalo in je bolnik večinoma v nezavesti.

* (Zima v Italiji.) Iz raznih krajev Italije se poroča, da je bil poslednje dni tam hud mraz. V Milanu in v Bologni imeli so 9°, v Bresciji 11°, v Padovi 12°, v Parmi 13°, v Reggio 14°, v Turinu in v Piacenzi 15° mraza.

* (Ladije v ledu.) Kakor se poroča iz Zemuna, zamrzili so trije parobrodi Dunajskega parobrodnege društva blizu Zemuna v ledovi Dunava, predno so se mogli odpluti v zimsko pristanišče v Cigiano. Dva parobroda bodo spravili iz ledu, tretji pa je tako obdan z ledom, da ga bode težko spraviti iz tega ledenega oklepa.

* (Nevesta brez rok.) V Verviersu poročila se je te dni nemška brezročna umetnica Elizabeta Kunneich z nekim avstrijskim impregiranjem. Nevesta podpisala je s trdno „nogo“ poročni list in ji je pri cerkveni poroki duhoven niteknil poročni prstan na četrti prst leve noge. Gotovo impretarjajo ni naredil slabe kupčije, ko se je pobjugal za „nogo“ omenjene metnice, ki mu jamči lepe dohodke.

* (Hiše iz pepela.) Znano je, da se je pepel uporabljal že dlje časa pri zgradbah za zidanje labkih sten. Zda pa je stavbniški mojster Wagner v Limburgu na Nemškem zgradil celo večnadstropno hišo iz pepela. Vse zidovje je izgotovljeno iz pepela brez peska in so tudi tla v posamičnih nadstropjih iz neke pepelne zmesi narejena. Ta iznajdba utegne marsikatero dozdej malo vredno stvarino, kakor pepel, šuto in jednake stvari pripraviti do večje vrednosti in dati zaslužka mnogim ljudem pri izdelavanju teh tvarin.

* (Silna potreba) je bil na Kitajskem v pokrajini Unga in je več sto ljudij prišlo ob življenje.

Književnost.

— „Učiteljski tovariš“, glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“, ima v št. 2. to le vsebino: J. Dmnik: Spisovni pouk; — J. Cepuder: Korist šolskega popisovanja; — Cesarska pesem; — Vprašanja in odgovori; — Lestek; — Književnost; — Naši dopisi; — Društveni vestnik; — Vestnik; — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— „Vienac“ zabavi i pouci. Stari znanec in prijatelj naš, odlični hrvatski beletristični list

„Vienac“ izhaja sedaj 26 let. Okolu njega je zbran cvet hrvatskih pisateljev. V prvih dveh letošnjih številkah prinaša prekrasne črtice in zapiske „Peusés“ iz peresa slovečnega novelista Ksaverja Šandorja Gjalškega, izvirno tragedijo v verzih „Boleslav“, katero je zložil Stjepan pl. Miletić, veliko krasnih pesmij, tako od Harambašića, Miro-ljuba, Velikanovića, vrh tega pa še celo vrsto poučnih sestavkov, zgodovinskih, književnih, naravoslovnih itd. Samo po sebi je umevno, da so tudi slike, katere prinaša „Vienac“, izvrstne. „Vienac“ izhaja vsak teden na dveh tiskanih polah ter velja za celo leto samo 7 gld. Bodi izvrstni list toplo priporočen v obilno naročbo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 20. januarja. V včerajšnji seji deželnega zbora razpravljalo se je o resoluciji gledé ustanovitve italijanskega vseučilišča v Trstu. Posl. Nabergerj poudarjal, da uživajo Italijani že itak posebno naklonjenost vlade in to na troške primorskih Slovanov. Vlada ravna kot dober oče, če neče ustanoviti italijanske univerze, ker bi sicer samo italijanski izobražena mladina ne mogla v večinoma slovanski Primorski službovati. Izjavil, da bi se ne protivil italijanski univerzi, da ni občinski svet odklonil ustanovitve slovenskih šol v Trstu. Posl. dr. Sancin omenjal, kako postopa večina proti slovenskim šolam v Trstu in v okolici in izjavil, da bode zato glasoval proti resoluciji. Deželni zbor vzprejel resolucijo z vsemi glasovi proti glasom slovenskih poslancev. Vrh tega vzprejel deželni zbor resolucijo, v kateri se odločno izreka zoper železnico skozi Bohinjsko dolino.

Dunaj 20. januarja. Nameravanih zimskih vojaških vaj ne bo, ker vojaki nimajo za to potrebne zimske obleke.

Praga 20. januarja. Načelnik mladočeškega kluba dr. Engel priobčil izjavo glede izpovedij Omladinca Čížeka, in pravi, da ni mladočeška stranka časopisu „Pokrokové listy“ nikdar kako podporo obljubila ali dovolila, in da je bila le naprošena za podporo za izdajo neke brošure glede splošne volilne pravice, da pa je bila dotična prošnja umaknena.

Praga 20. januarja. Danes sta bila v pravdi zoper Omladince zaslišana zatočenca Novák in Kasik, ki sta oba odločno tajila vsako zvezo z Omladinci.

Rim 20. januarja. Mej vojaki in ustaši okoli Masse in Carrare je bilo več manjših bojov. Vršilo se je mnogo hišnih preiskav, pri katerih je našla policija veliko anarhističnih, za postanek upora velevažnih spisov. Mej Spezzio in Ponte Remolom so ustaši nanesli mnogo kamnov na železniški tir. Vlak je skočil s tira. Trije vagoni so bili zdrobljeni. Več oseb ranjenih, nihče ubit.

Berolin 20. januarja. V političnih in finančnih krogih se govori, da se je mej Nemčijo in Rusijo glede trgovinske pogodbe doseglo popolno porazumljenje in da pride pogodba začetkom marca pred nemški drž. zbor.

Narodno-gospodarske stvari.

— Svetovna razstava v Antwerpenu. Kakor znano, priredi se letos svetovna razstava v Antwerpenu. V namen udeležitve te razstave sešla se je pod pokroviteljstvom trgovske in obrtniške zbornice na Dunaji posebna komisija. Tudi trgovinsko ministerstvo je poslalo svojega zastopnika v to komisijo. Trgovinsko ministerstvo sicer povdarja, da z ozirom na velike stroške, ki jih je imelo vsled udeležitve svetovne razstave v Čikagu, ne more gmotno podpirati te razstave, da bo pa radovoljno storilo potrebne korake, da se zniže vožnja in carina za razstavin predmete. Interesovani krogi se na to razstavo opozarjajo s to pripombo, da je oglasila pošiljati ali naravnost trgovinski in obrtniški zbornici Dunajski ali pa potom trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— Izvoz blaga na Španko. Vsled dekreta razglašenege od kralj. španske vlade dne 1. januarja t. l. zagotavlja se našemu blagu pri izvozu na Španko ona znižana carina, kakor je obsežena v z dnem 1. januarja t. l. veljavnih trgovinskih pogodbah Španije s Švico z dne 13. julija 1892. in z Norveško z dne 27. junija 1892. Ker vsled tega naše blago uživa v Španji največje olajšave, odredilo se je z odlokom skupnega ministerstev dne 31. dec. 1893. (drž. zak. št. 2 iz l. 1894), da ima uživati tudi špansko blago pri uvozu v Avstro-Ogersko največje olajšave.

Poslano.*)

(Tiskano kot inserat.)

Kakor móra tlačí Ljubljanske naše „krčmarske zadrúžničarje“ in njih korajžne „mesarske zavezničke“ noč in dan tisto ominozno vprašanje, koje so à tout prix želeli spraviti v javno diskuzijo, in kakor bi tudi radi — ne morejo se ga zdaj za nobeno ceno prav znebiti!

To in morda še kaj več odseva le premarkančno iz zopetnega njih „Poslanega“ v zadnje-sobotnem „Sl. N.“ št. 10.

Čudne argumentacije in še bolj abotni nazori, ki jih gospóda zopet v tem svojem „Poslanem“ razvija, so pač najeklatantnejši dokaz, kako korenito jim je zmedel „zadrúžne štrene“ avtentični ponatis „Tržnega reda“ v zadnjem mojem „Poslanem“. Zdaj že kar več ne vedó, kako in kam iz zagate, v katero so v svoji zaslepljenosti nepremišljeno zašli! Zato pa tudi ni čuda, ako je vsa stvar po nerodnem prizadevanji naivnih naših „zadrúžničarjev“ zadobila že res takšno lice, da bi vsekako bolje sodila morda v „Pavliho“ nego-li v resen list.

Nasprotniki hoté naravnost z glavo skozi zid, in ker se mi „zadrúžne glave“ venderle nekako smilijo, je pri takih odnošajih pač skrajni čas, da s tem končnim odgovorom pravdo okončamo. Bodi jim torej danes še zadnja beseda z moje strani!

Prav rad verjamem našim „zadrúžničarjem“, da jim je do dna duše zopern način polemike, kakoršen se je meni, podpisane mu veletržcu s prašiči zljubil, kajti resnica oči kolje tudi „zadrúžničarju“ in bodi si v še tako varnem zavetju, kakoršen je baš načelniški ščit gospóda oštirja Ferlinza!

Kako slabo podkovani so gospodje v nasprotnem taboru z dokazili za neosnovane in več nego smeje svoje trditve, vidi se — kakor drugače pač biti ne more — takoj na prvi hip; ker jim doma nedostaje dokaznega materiala, ki bi se dal količkaj uspešno uporabiti v dosego namena, morali so nastopiti daljno pot „skozi Tirole“ v „Švicarijo“, da sicer neznanatno dogodbico vsaj za silo spravijo na dan kot uničujoči „neovrgljivi faktum“... Hoté ali nehoté moram tu pač pomolovaje vzklikniti: Ubogi Eder, kaj pa tebe treba bilo!

Res je, ne bom tajil, z g. Edrom imela sva nekoč malo kontroverzo na sejmišči; nikakor pa stvar ni bila taka, kakor jo drastično opisujejo „zadrúžničarji“ v zadnjem „Poslanem“ namenoma, ne vedoč, da si s tem nehoté sami bijejo v obraz ter sami izpostavljajo pravi testimonium paupertatis za totalno ignoranco, v kolikor se tiče poznavanja tukajšnjih sejmiških razmer in tržnega reda v obče.

Bilo je za časa, ko Podturnski grad z gosp. Edrom kot najemnikom „Tivolske švicarije“ še ni bil inkorporiran mestu Ljubljanskemu. Takrat, ko torej g. Eder kot Šišenčan še ni pripadal kot član „zadrugi Ljubljanskih krčmarjev“, pečal se je i on v zvezi z nekim fabriškim kantinerjem iz Šiške nekoliko z eksportom naših ščetincev ter je tu nakupljeno blago večinoma pošiljal v svojo domovino v Tirole in pa na Švicarsko. To trajalo je pa sicer le tako dolgo, dokler eksportne tvrdke Eder & Co. kupčija v tej ne baš varni stroki ni povsè zapustila. V ravno omenjeni „eksportni dóbi“ prišel je bil nekega dne g. Eder res na sejmišče in ker se g. Eder kot rojen Tirolec ni znal dobro sporazumeti z našimi domačimi kmeti, prišla sta bila ž njim tudi dva mešetarja na sejmišče. Kot nevajenemu novincu pa g. Edru tudi najbrž ni bil znan trgovski običaj, da na tukajšnjem sejmišču kupci drug drugemu ne smejo „siliti v kup“, dasi ta običaj že obstoji, odkar ljudje pomnijo. Ker se g. Eder ni kar nič oziral na ta splošno veljavni starodavni sejmiški običaj, ampak meni „silil v kup“ pri neki partiji, opozoril sem ga bil na to in mogoče da tudi malce bolj osorno. Toda g. Eder mi takrat tega nikakor ni štel preveč v zlo, sicer bi sigurno ne bil kmalo po tem „rencontru“ prišel osobno do mene na moj dom prosit me, da bi mu pomagal iz zadrege ter mu prepustil „eksportno partijo“, ki jo je imel baš nabaviti za Švicarijo ali Tirole. Toliko in nič več je resnice na vsem tem. Če sem pa g. Edra tako zelo razžalil, kakor navaja „zadrúžniška gospóda“, zakaj je potem g. Eder še-le današnje

*) Za vsebino tega sestavka je uredništvo le v toliko odgovorno, v kolikor veleva zakon. Sicer pa je vsa ta zadeva sedaj vsestransko pojasnjena in zato je to zadnja beseda, katero smo priobčili. Opomba ured.

dni, ko služi v „zadrúžno stafažo“, tako silno rahločuten postal? Gospod Eder dosegel je bil menda tudi že o kritičnem času i za Tirole predpisano polnoletnost in slobodno mu je bilo poslužiti se pravic, zajamčenih mu v §§ 16—20 tržnega reda z dne 4. maja 1884.

Ti §§ jasno določajo v nemškem in slovenskem jeziku, komu je zvrševati tržno policijo in skrbeti za red na sejmišči; komu je poravnovati prepire, ki bi morebiti na semnji nastali, in kako je v obče ravnati z osebami, katere motijo red na semnji.

Gospóda Edra stvar je torej bila, nemudoma obrniti se do pristojnega oblastva, če sem jaz nasproti njemu res kaj kaznjivega zakrivil, ne pa še-le zdaj „po toči zvoniti“... No, sicer je pa to naj-novejše „zadrúžno jerobstvo“ nad g. Edrom tako, da gledé te afére vsakdo na prvi pogled lahko spozna, „kam pes taco moli“! —

Gospodje „zadrúžničarji“, Vi pravite, da jaz trdovratno zanikujem, da bi se na svinjskem sejmišču bila sploh kdaj pripetila kaka nerodnost. Kje in kdaj sem jaz temu oporekal? — Ali menite, da se zdaj, ko je sejmišče drugam premeščeno, ne bo nikdar pripetila nobena nerodnost? Bog me! To poznate pač malo semnje, ali jih pa poznati nočete.

Vsakdo, kdor na semnje hodi, prav dobro vé, da se skoro povsodi kaj dogodi, kar drugemu ni baš po volji. Da bi pa jaz bil prouzročitelj takih nerodnostij na tukajšnjem sejmišči, to, gospóda, je pač le zlobna izmišljotina, ki je zrastle na „zadrúžnem zeljišči“; kajti, če bi to, kar Vi trdite, istina bila, prišel bi izvestno čestokrat navskriž s kompetentnimi organi, kar pa se doslej še ni zgodilo, čeprav bi mi Vi kaj takega morda prav iz srca privoščili, ker Vas baš vodi pri vsem Vašem početju nič kot slepa strast, iz katere izvirata tudi tisti lepi čednosti, ki Vas nad vse dičite!

Gospodje „zadrúžničarji“, Vaš dokaz je ničev, in naravnost smešen, kajti ž njim obkladate se Vi sami s tako krepko zaušnico, da Vam je nihče več ne odvzame! Dvigajte se nepoklicanim zagovornikom bivšega eksporterja Ederja, ki v kritičnem času kot Šišenski občan niti član „zadruge Ljubljanskih krčmarjev“ biti ni mogel, a v isti sapi pobijate eksportno predkupovanje — baje braneč interese zadrúžnikov in ob enem koristi konsumirajočega občinstva... Dovolite, gospóda! Ali Vas ni — kakor že večkrat — tudi tu nekoliko zapustila zdrava logika? Če je to tisto toli hvalisano Vaše zastopanje javnih interesov, potem slobodno Vam — zaslug ne bodele si stekli ni tu ni tam!

In s takimi šepavimi dokazili v roki imate še drzno čelo, v tem pogledu zahtevati premembo od visoke deželne vlade upeljanega tržnega reda? Menim, da to bo ostala le „zadrúžna“ Vaša brumna želja; kajti slavni mestni magistrat in pa visoka deželna vlada nista tako kratkovidna, — kakor Vi morda mislite — da bi hotela sama sebi in splošnim interesom škodovati samo Vam na ljubo, da bi Vi ceneno kupovali prašičke in drago prodajali svinjino! Pristojna oblastva bodo vsekako previdno postopala ter trezno in premišljeno pretresavala vse okolščine, ki pridejo pri tako vitalnem vprašanju za tukajšnje sejmišče količkaj v poštev, in predno bi v tako bistveno premembo, kakoršno Vi zahtevate, sploh privoliti mogla, uvaževala bi brez dvojbe tudi eventualiteto, če bi potem kmetje s svojim prirejenim blagom morebiti ne izostali in se kolikor mogoče ogibali Ljubljane, ker bi jim izvestno ne bila več to, kar jim je bila doslej. In to, gospóda, je važen faktor, ki se ne da in ne sme prezreti, če nečemo v tem oziru naravnost ugonobiti tukajšnje tržišče! Nič manj važnega pomena je itak vprašanje, kaj je prav za prav povzdignilo našo domačo svinjerejo in kaj je oživilo z le-to v najtesnejši zvezi stoječe tukajšnje tržišče? Eksport pospeševal je lepo razcvitajočo se našo svinjerejo od nekdaj in zopet le eksport oživljal je tudi naše tržišče — naši „zadrúžničarji“ gotovo ne. Ubogi kmet, ako bi bil zgolj tem poslednjim na milost in nemilost izročen! Vsaj smo vidili komaj pred letom dnij, ko je bila zaprtija, ko zaradi kužne bolezni nismo smeli domačega blaga odposiljati v druge dežele, kakšna stagnacija je bila nakrat nastala na tržišči; tu pokazalo se je očitno, da le eksport je v stanu nuditi prave pogoje za živahnejši promet. Videli smo pa pri tej žalostni priliki tudi, kako so baš naši „zadrúžničarji“ izkoriščali nezdravi položaj ter ubogege kmeta malodane na meh odrli! Po

14 kr. beri: štirinajet krajcarjev za stari funt bila je najvišja ponudba. pa še par funtov „namečka“ moral je dajati našim „zadrúžničarjem“ ubogi kmet; potem naj se mu pa izplača prase, s čigar izrejo se je zaman trudil leto in dan! To je dejanska resnica, ki je prav tako znana klavničnemu nadzorstvu, kakor tudi tržnemu komisarijatu mestnega magistrata. Seveda, to so bili „zlati časi“, katerih si tako srčno nazaj želé naši „zadrúžničarji!“ Zato pa proč z eksportnim predkupovanjem — v interesu konsumirajočega občinstva; drugače niti misliti ni, da bi bila po naših gostilnah porcija svinjske pečenke še kdaj po tri groše in da bi pri Ferlinčevih delali še jedenkrat večje klobase ter jih za zdatno znižano ceno prodajali!

Sicer pa dovolj temu; zdaj imate sejmišče na drugem prostoru — kakor ste si ga želeli — in mirna Bosna!

V pravem interesu zadrúžnikov pa se bo prav tako zaželjeni mir povrnil tudi v „zadrúžni mošnjček“, v katerem pravite, da še ni zmanjkalo drobiža za drage neuspešne inserate... Da, da — povrnil se bo zopet mir in ne bo Vam treba več v to ime samovlastno obsojati sozadrúžnikov v nepostavne denarne globe, s katerimi najbrž hočete, da bi bili tudi le-ti deležni tistih „dobrot“, ki ste jih dosegli z neslanimi svojimi „Poslanimi“. Toda govorimo jasneje. Slučajno se namreč jaz poleg trgovine s prašiči pečam tudi z gostilničarsko obrtjo, vsled postavnih predpisov sem torej tudi jaz član tukajšnje „gostilničarske in krčmarske zadruge“ in kot takega me je „zadrúžno starejšinstvo“ na moje ne malo začudenje — prekoračivši očitno področje postavno določenega mu delokroga — v odborovi seji pod načelništvom g. oštirja Ferlinza brez pravega povoda obsojalo in contumaciam na 10 gld. globe, in sicer v smislu zadrúžnih pravil § 17, lit. b., ki slóve na dotičnem mestu tako-le: „Zadrúžnemu starejšinstvu pristoji tudi pravica, o zadrúžnih članih in pridružencih, kadar žalijo zadrúžne predpise, izrekat i redovne kazni, kakor posvarila in denarne kazni, do desetih goldinarjev. Ta pravica pristoji zadrúžnemu starejšinstvu posebno (lit. b.): ako se sklepi zadrúžnega zbora, ali naročila zadrúžnega starejšinstva, ali zadrúžnega načelnika kršijo, ali se istim ne ustreže, posebno pa, ako se po takem ravnanju oškoduje ali krati gmotno stanje, čast ali veljava zadruge.“ — Vabilu k napominani seji, ki se je vršila dne 9. t. m. ob polu 3. uri popoldne pri gosp. Al. Zajcu, Rimska cesta št. 4, v privatni sobi, kjer se mi je bilo zagovarjati gledé (namišljene!) prestopka zoper § 17, lit. b. — se jaz seveda nisem odzval, ker v predležečem slučaju imenovane korporacije pristojnim ne pripoznam in sploh pripoznati ne morem. V tem mnemji me pa še bolj podpira tudi § 23. z. p. ki veli: „Zadrugo nadzoruje magistrat Ljubljanski, kateremu pristoji pravica, pritožbe zoper sklepe zborov ali starejšinstva, zaslišavši obe stranki, razsojati. Mestni magistrat postavlja posebnega komisarja, da pazi na to, da se pri zadrugi zakonito postopa. Prepri o notranjih zadrúžnih stvareh spadajo jedino pred upravná oblastva.“ — Ker sem bil — kakor rečeno — in contumaciam obsojen, mi razlogi, „zadrúžne razsodbe“ niso znani, pač pa ni baš težavno uganiti nagibe, ki so pri tem vodili „zadrúžno starejšinstvo“, da je sploh moglo v svoji brezmejni domišljavosti oblastno izreči tako povsem neopravičeno sodbo, s katero si je taisto steklo nič kot jedno blamažo več! Sicer pa ta „zadrúžna razsodba“ še nikakor ni postala pravokrepna in menda tudi nikdar ne bo; zastoj se torej „zadrúžni mošnjček“ veseli mojega desetaka, kajti zadnjo besedo v tej zanimljivi zadevi ima pač še slav. magistrat kot nadzorujoče oblastvo. V smislu §-a 23 z. p. imel bo taisti priliko, zaslišavši obe stranki, razsojati o moji pritožbi zoper omenjeni sklep „zadrúžnega starejšinstva“ ter pri tem uvaževati, se je-li pri zadrugi v tem slučaju kričeče-krivične obsodbe zakonito postopalo, ali ne, osobito ker kompetenca „zadrúžnega starejšinstva“ niti najmanje utemeljena ni bila, ker spadajo prepri o notranjih zadrúžnih stvareh jedino pred upravná oblastva. Že iz tega razloga morala se bo razveljaviti nesmiselna „zadrúžna razsodba“, sicer pa ugovarjam „zadrúžni kompetenci“ tudi še iz drugega razloga. „Zadrúžničarji“ bili so prvi, ki so me jeli s „Poslanimi“ v „Slov. Narodu“ napadati kot „eksportnega trgovca s pra-

šiči" in tudi jaz sem javno zavračal njih krive nazore in druge neslanosti jedino le kot "trgovca" in nikdar ne v svoji lastnosti kot gostilničar ali morda celo kot zadržni član. Kot trgovcu pa mi je povsem nedoumljivo, kako si more "krčmarska zadruga" z nje drznim načelnikom sploh prisvajati kako disciplinarno oblast nad menoj v tej lastnosti! Drakonično so me sodili, ko niti pravice niso imeli do tega. Kaj, če bi v predležečem slučaju res spadal pod območje njih kompetence? Izvestno — kar obesili bi me bili! In taki ljudje osmelijo se še drugim očitati "terorizem" in predbacivati "oblastno nasilstvo"?!
Ne vem, se li tudi v tem oziru povsem strinjajo z načelništvom sopodpisani gg. Nace Drušković in sodrugi — a končno jim zakličem vsem skupaj: "Pometajte prvo pred "zadružnim pragom!" In s tem priporočam se i nadalje blagohotni "zadružni naklonjenosti" s prav primernim spoštovanjem

Elija Predović,
veletržec s prašiči.

Izredno znižane cene!
Predpustna ljudska burka.

Predplačani sedeži ne veljajo za to predstavo!

Štev. 38. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 566.

V nedeljo, dné 21. januarja 1894.

Začetek ob 3. uri popoldne.

Vrban Debeluhar

ali

Na Dunaj po nevesto!

Pustna burka v petih dejanjih. Za slovenski oder priredil V. Lapajne. Režiser g. Ignacij Borštnik.

Začetek točno ob 3. uri, konec ob 5. uri popoldne.

Blagajnica se odpre ob 1/3. uri popoldne.

Štev. 39. Vstopnina navadna! Dr. pr. 567.

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Četrtilkrat:

Čarostrelec.

Romantiška opera v 3 dejanjih. Spisal Fran Kind. Uglasbil K. M. Weber. Preložil A. Funtek. Kapelnik g. prof. Fran Gerbič. Uprizoril režiser g. Josip Noll.

Novo dekoracije v „Volčjem brezdu“ priredil gledališki mojster g. A. Bittner.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec ob 1/11. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavah svira orkester slavnega pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Prihodnja predstava bode v sredo, dné 23. januarja 1894.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Dné 14. t. m. je bil v Starem Trgu v prostorih gosp. Petsche-ta „lovski venček“, čegar čisti dohodek v znesku 15 gld. se je podpisaneu izročil za nakup učil revni šolski mladini. Za ta blagodušni dar se prirediteljem „venčka“ in vsem udeležencem v imenu revne šolske mladine kar najsrčneje zahvaljujem.

V Starem Trgu pri Ložu, dné 18. prosinca 1894.

Ivan Štritof,

načelnik krajnemu šolskemu svetu.

Tujci:

19. januarja.

Pri Matiji: Baroch, Blau, Glas, Sima, Schneider z Dunaja.

Pri Slonu: Geyer iz Linca. — Schumi iz Divače. — Devčić, H ržog iz Zagreba. — Reiner, Balau z Dunaja. — Bürger, Rautnik iz Grada. — Kindt, Smolka iz Praga.

Pri bavarskem dvoru: Pressburger z Dunaja.

Pri avstrijskem cesarju: Šuble z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

18. januarja: Andrej Kuolar, delačev sin, 2 mesca. Sv. Petra cesta št. 67.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-kriša v mm.
19. jan.	7. zjutraj	736.3 mm.	0.4 °C	sl. vzh.	obl.	2-10 mm.
	2. popol.	737.5 mm.	3.6 °C	sl. szh.	megla	
	9. zvečer	739.8 mm.	2.0 °C	sl. szh.	megla	dežja.

Srednja temperatura 2.0°, za 4.6° nad normalom.

Dunajska borza

dné 20. januarja t. l.

Skupni državni dolg v notah.	98 gld. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	97 „ 80 „
Avstrijska zlata renta.	119 „ 85 „
Avstrijska krona renta 4%.	97 „ 05 „
Ogerska zlata renta 4%.	117 „ 40 „
Ogerska krona renta 4%.	94 „ 80 „
Avstro-ogerske bančne delnice.	1020 „ — „
Kreditne delnice.	352 „ 75 „
London vista.	125 „ 15 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	61 „ 35 „
20 mark.	12 „ 26 „
20 frankov.	9 „ 96 1/2 „
Italijanski bankovci.	43 „ 40 „
C. kr. cekini.	5 „ 90 „

Izvirališče: Giesshübl-Puchstein, zdravilišče in vodozdravilnica pri Karlovi v varih.

Prospekti zastoj in franko.

Težko prebavljenje,
katar v želodci, dyspepsija, pomanjkanje slasti do jedi, zgago i. t. d., dalje
katar v sapniku,
zaslizenje, kašelj, hripavost so one bolezni, v kojih se
(III) (51-1)

OLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najboljše tušne
KISELINE
po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitim uspehom.

Največja izbira služeb

za fine in priproste kuharice in hišne za tu in za Gorico, Trst, Celje, Reko. okolico, plača 8—12 gld. — Priporoča se več brhkih, pridnih natakari, vajenih občeati z gosti, dobre računarice za tu in za drugod (tudi se eventuelno lahko položi kavcija) — Več v posredovalnici G. Flux, Breg št. 6. (96)

Nova hiša

v Dragi, v Kočevskem okraju, katera ima dovoljenje za gostilno in prodajalnico ter stoji na jako lepem kraju, se odda v najem ali pa tudi proda proti plačilu na večletne obroke. Več se izve pri lastniku Francu Modic-u v Novi vasi pri Rakeku. (99—1)

Želi se kupiti

grajščino

z gospodarskimi potrebščinami (fundus instructus), ki je sedaj v zakupu, v hrvaški kraljini, ne preveč oddaljena od kake železnice, v vrednosti 50—100.000 gld.

Ponudbe Ivanu Gjorgjeviću v Oseku, gornji grad, Pejačevićeva ulica št. 19. (83—2)

J. KUNČIČ

priporoča slavnemu p. n občinstvu svojo izdelovalnico soda-vode v Ljubljani

na sv. Petra cesti h. št. 5

(„Pri avstrijskem cesarju“)

z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji

filijali v Lescah

rabi vodo iz tekočega studenca nad cesto proti Bledu.

— Zunanja naročila izvršujejo se točno. —

Dr. Friderika Lengiel-a
Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, očijo se že drugi dan nesnatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže belosti, nežnosti in čvrstosti; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vreč z navodom vred gld. 1.50. (39—2)

Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trakócsy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vprejema W. Heun, Dunaj, X.

C. kr. glavno ravateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 13. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Eger, Francove varo, Karlove varo, Prago, Draždano, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnice, Gurib, Genova, Pariz, Linz, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Eger, Francove varo, Karlove varo, Prago, Draždano, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždano, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 min. popoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždano, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmunden, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Guriba, Bregnice, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Inomosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.

„ 13. „ 00 „ popoldne „ „

„ 6. „ 10 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.

„ 1. „ 01 „ popoldne „ „

„ 8. „ 46 „ zvečer „ „

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.

„ 2. „ 05 „ popoldne „ „

„ 6. „ 50 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.

„ 11. „ 15 „ popoldne „ „

„ 6. „ 20 „ zvečer „ „

4—16)

Jednonadstropna hiša

poleg nunskega samostana v Škofji Loki, obstoječa iz peterih sob in še skoro popolnoma nova, se vsed nastalih službenih ozirov lastnika proda pod ugodnimi pogoji. Hiša je posebno pripravna za zasebnike in penzioniste. — Več se izve pri lastniku N. Čadež-u v Škofji Loki št. 104. (82—3)

Na prodaj je
jedno tele in 9 lepih
molznih krav (95—1)

Möltalske pasme. — Kdor je zanje kupec, naj se oglasi na Rimski cesti št. 20 v Ljubljani.

Na najnovejši in najboljši način

umetne (694—56)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Zidarski nadglednik (polir)

izurjen in vešč v gradnji visokih hiš, se stalno namerša z dnem 1. marca. — Zahteva se znanje nemščine in kakega slovanskega jezika, taki, ki znajo hrvaški, imajo prednost. — Ponudbe, v kojih je povedati, kje je dosedaj služboval in koliko plače zahteva, naj se pošljejo pod „Polier“ v Zagreb, poste restante. (76—3)

Proti kašlju in kataru, zlasti pri mali deci, proti zaslizenju, boleznim v vratu, želodcu in mehurju se najbolje priporoča
Koroški rimski vrelec.
Najfinejša namizna voda.
V zalogi pri M. E. Supan-u v Ljubljani in pri Fr. Dolenc-u v Kranju. (196—47)

Vozni listki v Sev. Ameriko
(6—3) pri
nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7 **DUNAJ.**
Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen
se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(947-19)

Umetni mlin

novi opravljen, z mlinom za proso, na južni železnici, v rodovitnem kraju, s konstantno vodno silo, se da v zakup večjemu mlinarju skupaj z ekonomijo in mlatilnico pod ugodnimi pogoji, eventuelno se tudi prodaja. (75-3)

Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“, kateremu naj se vpošljejo tudi reference v svrhu daljnih pogajanj pod „strokovnjak št. 2000“.

Zadnja cena!

R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5.

Zaloga (19-3)

vsake baže gvančnega blaga
za moške in ženske

kakor tudi vseh vrst

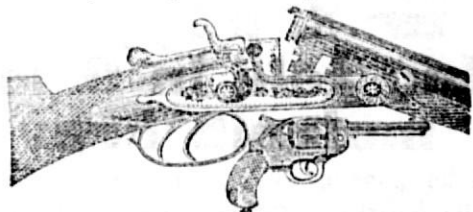
plaht, kovtrov, srajc, jop, nogovic, svilenih in tkaninskih rut
po najnižji ceni.

Zadnja cena!

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preskušene na ces. kr. izkušališču ter zaznamovane z znamko tega zavoda (438-39)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER).

pripraven v Richtrovi lékárni v Praze, všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve většině lékáren, láhev po 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se míti dobře na pozoru a přijmouti jen láhev s ochrannou známkou „kotvou“ jakožto pravé. Ústřední zásylatelství: Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(1145-3)

Podpisaneec priporoča velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe, gospodom trgovcem

voščene zvitke in mēd

za prodajo v škafih po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni. — Za čebelarje

izvrstni garantirani pitanec

v škafih po 5 kg. a kg 50 in 60 kr., škaflija 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu. — Dobiva se med v satovji in pitanece v škafih po 20 40 kg prav po ceni. Za birmo, Božič, Miklavža itd. prodaja

raznovrstno medenino

na debelo in drobno.

Zaloga in prodaja

brinja in brinjevca

liter 1 gld. 20 kr., medeno žganje liter 1 gld., vse je lastni izdelek.

Kupuje tudi vsak čas mēd v panjih, sodčkih kakor tudi vosek in suho satovje po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Oroslav Dolenec

svečar in leetar, trgovina z medom in voskom (1233-7)

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.

Odlikovan na svetovni razstavi (1886) v Čikapi s svetilno. (13)

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN

LEICHTLOSCHLICHER CACAO

Ausgiebig - 1 K^o = 200 TASSEN - Nahrung

VIZITNICE

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

Št. 770.

Razglas.

(83-3)

Mestni magistrat Ljubljanski naznanja:

1. Imeniki k letošnjemu novačenju poklicanih, v letih 1873, 1872 in 1871 rojenih domačih mladeničev bodo razgrnjeni v magistratnem ekspeditu

od 18. do včetega 26. januarja t. l.

v ta namen, da jih vsakdo lahko pregleda, in

a) ako bi kdo izpuščen ali napačno vpisan bil, to naznani;
b) zoper reklamacije novačenju podvrženih ali zoper njih prošnje za priznanje v §§. 31-34 vojnega zakona navedenih ugodnosti ugovarja in ugovore tudi dokaže.

2. Žrebanje onih novačenju podvrženih mladeničev, ki so bili rojeni 1873. leta, vršilo se bode dné 29. januarja t. l. ob 11. uri dopoldne v magistratnem ekspeditu. Žrebanja udeležiti se, je vsakteremu dovoljeno.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 10. januarja 1894.

Razpis službe.

Pri deželnem knjigovodstvu v Ljubljani izpraznjena je služba

deželnega knjigovodje

z letno plačo 1400 gld., aktivitetno doklado 240 gld. in s pravico do štirih v pokojnino nevestevnih petletnic po 100 gld. — Prošnje za to službo naj se pravičnim potom

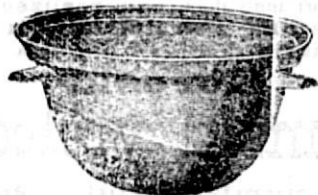
do 12. februvarja 1894

pošljejo podpisnemu deželnemu odboru, morajo pa biti podprte z dokazili o usposobljenosti, o starosti, o znanji slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter o vseh drugih merodajnih osebnih razmerah prosilcev.

Od deželnega odbora kranjskega

(65-8)

v Ljubljani, dné 10. januarja 1894.

Najboljše železo

prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice h. šte. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za (113-46)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile

in vodne žage

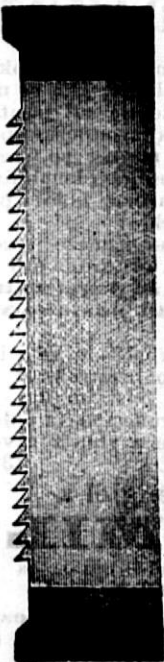
kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

šine za obloke, kuhinjska oprava itd.

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu !

Vsak dan se prodaja: (1148-9)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

Prav dobro
goveje meso od volov

se dobiva pri

Leopoldu Slovša

v šolskem drevoredu št. 12 v mestni mesnici.

Cena mesa za kilo:

Flam in prsa po **44 kr.**
pleče in bržola „ **48** „
šimbas in stegno „ **56** „

Za mnogobrojno obiskovanje se priporočam z zagotovitvijo, da bom gotovo vsem obiskovalcem dobro postregel. (78-2)

Podpisana tvrdka prodaja

Vse za 95 kr.

Naroča naj se hitro, kajti zaloga ni preveč znatna.

- 1 ogrinjača za gospe, velika, v vseh najlepših sencah, potrebna stvar, samo 95 kr.
- 12 komadov batistastih žepnih robcev z okrajkom, ki ne pušča barve v milnici in lužnici, vsi obrobljeni, samo 95 kr.
- 1 srajca za gospe, s pr-krasnimi vezeniimi vkladki, jako lepa, z nagrado odlikovana, samo 95 kr.
- 1 izborna gospodska srajca, bela ali pa tudi barvana, samo 95 kr.
- 1 spodnje hlače za gospe ali gospe, iz barhanta, platna in na statvah narejene, debele in tople, samo 95 kr.
- 1 sortiment igrač za otroke, 8 jako lepih komadov, za dečke ali deklice, vkupe samo 95 kr.
- 1 barvani damastni namizni prt, v krasnih deslin in živih bojah, tudi bel, samo 95 kr.
- 6 komadov damastnih prtčev (servijet) isti vzorci, samo 95 kr.
- 3 pare zimskih nogavic za gospe, vsak par druge boje, do preko kolen segajoče, samo 95 kr.
- 4 pare zimskih obujkov za gospe, vsak par druge boje, debeli in topli, samo 95 kr.
- 1 francoska stenska ura iz bron, z dolgo žolto verigo, izborna in dobro idoča, samo 95 kr.
- 1 vrč za vodo, visok, iz najfinejšega porcelana iz Karlovih varov, ki ne bi smel manjkati v nobenem gospodarstvu, samo 95 kr.
- 1 vedrica iz porcelana s pokrovom in ročajem, samo 95 kr.
- 2 prekrasni vazi iz porcelana ali stekla, samo 95 kr.
- 6 komadov žlic iz najfinejšega Britaniasrebra, ki ostanejo vedno bele, samo 95 kr.
- 6 nožev s klinjami, ki se svetijo liki srebru, in vilic, samo 95 kr.
- 1 zajemalnica za juho iz Britaniasrebra, težka in jako trpežna, krasen komad, samo 95 kr.
- 1 briljantni prstan iz double zлата, z imitovanimi dragulji, samo 95 kr.
- 1 par uhanov z imitovanimi dragulji, z jako lepim svitom, samo 95 kr.
- 1 peresni nožek, pristno angleški, z 4 raznimi klinjami, z imitovano želvino, samo 95 kr.
- 1 umetna pipa iz stive z kineskim srebrom okovana, senačen komad za sleharnega kadilca, samo 95 kr.
- 1 ustnik za smotke iz stive, povsem pristen, s pristnim jantanjem, umetno rezljan, v finem baržunastem etui-u, samo 95 kr.
- 1 verižica za uro, iz najfinejšega srebra nikelja, v najdražestnejši zlati in srebrni faconi, samo 95 kr.
- 1 prekrasna ruta iz svile za na glavo ali okoli vratu, v najlepših in najkrasnejših bojah, 1 vatelj velika, samo 95 kr.

Samo 3 gld. 50 kr. prekrasen service za kavo iz najfinejšega porcelana iz Karlovih varov, najlepše slikan in z zlatom dekoriran, za 6 oseb, mesto za 8 gld., samo 3 gld. 50 kr.

Kar ne bi komu ugajalo, se drage volje nazaj vzame in zamenja. Raspošiljanje se vrši pod najstrožjo kontrolo samo proti povzetju, ali pa če se popreje denar vpošlje.

Komisijski bureau Apfel,

Dunaj I. Fleischmarkt 14/Sn.

(63-2)

Zahvala.

Moj pokojni soprog gospod Josip Bernard, trgovec in posestnik v Ljubljani, je bil zavarovan pri

c. kr. priv. zavarovalni družbi na življenje

„Avstrijski Phönix“

na Dunaji

za 20.000 gld. — Imenovana zavarovalnica izplača je danes to svoto po njenem glavnem zastopu v Ljubljani, v korist mojim otrokom brez vsakega odbitka, vsled česar si štejem v dolžnost, omenjeni družbi za njeno kulanco izreči tem potom javno zahvalo in jo vsakomur najtoplejše priporočati.

V Ljubljani, dne 20. januarja 1894.

Sofija Bernard.

(97)

Kranjsko društvo v varstvo lova

vabi vse one osebe pripadajoče gozdarstvu in varstvu lova, ki so stekle zasluge za lovske razmere ter iste posebno pospeševale, naj pošljejo svoje prošnje za premijiranje in pohvalo, ki se bode od strani društva glasom § 1. točke d) in f) pravil za l. 1893 dotičnikom pripoznala, do 1. marca t. l. odboru društva za varstvo lova v Ljubljani.

Take prošnje morajo biti od prosilčevega predstojnika potrjene in mora biti v njih na kratko opisano, kake so zasluge, na koje se opira prošnja.

Odbor kranjskega društva v varstvo lova.

(89-1)

Posojilnica v Logatcu

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

vabi častite zadružnike k

rednemu občnemu zboru

kateri bode

dne 2. februarja t. l. ob 2. uri popoldne

v Dolenjem Logatcu

v hiši gosp. M. Petriča na Čevcih hiš. št. 1

s tem le vzporedom:

1. Poročilo in računski sk'ep za leto 1893
2. Odobrenje računa in razdelitev dobička.
3. Votev ravateljstva in nadzorstva.
4. Predlogi in nasveti društvenikov.

V Dolenjem Logatcu, dne 18. januarja 1894.

(92)

Ravnateljstvo.

Razpis cestne zgradbe.

Okrajnocestni odbor Ribniški v Sodražici naznanja, da se bo zaradi oddaje

zgradbe nove ceste iz Hriba do Sodražice

vršila dne 5. februarja 1894. l. ob 10. uri popoldne v občinski pisarni v Sodražici javna zmojševalna dražba z izključno ceno 41.921 gld.

Podjetniki, kateri bi hoteli zgradbo zdražiti, vabijo se k dražbi s pristavkom, da bo treba vsakemu ponudniku pred pričetkom zgradbe v roki načelnika dražbene komisije izročiti 5% varščino od izključne cene, t. j. znesek 2100 gld., bodisi v gotovini, bodisi v hranilničnih kupicah ali v državnih vrednostnih papirih.

Vsi podatki, kateri zadevajo zgradbo, zlasti načrti, proračuni in pogoji, se lahko vpogledajo vsak dan ob navadnih uradnih urah v občinski pisarni v Sodražici.

Podjetniki, ki so zadržani udeležiti se osebno javne dražbe, smejo do 5. februarja t. l. do pričetka ustne licitacije okrajnocestnemu odboru poslati tudi zapечатene in pravilno kolekovane pismene ponudbe, katere pa morajo imeti na zavitku napis: „Zgradba nove ceste iz Hriba do Sodražice“.

Takej ponudbi se mora priložiti varščina v znesku 2100 gld. in se v njej navesti ime, opravilo in bivalšče ponudnika. V ponudbi mora se dalje natančno s številkami in besedami zapisati ponudbena svota, eventualno popust ali doplačilo v odstotkih od izključne cene. Tudi mora biti v njej izjava, da se ponudnik brez pridržka podvrže dotičnim stavbinskim pogojem.

Okrajnocestni odbor Ribniški v Sodražici

dne 16. januarja 1894.

(85-2)

Jurij Drobnič, načelnik.

Marija Celjske
Marija Celjske kapljice za želodec

prirejene v lekarni „k angelju varuhu“

C. BRADY v Kromeržu (Morava)

Schutzmarke C. Brady.

staroizkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja funkcije želodca in ga krepi, če je prebava motena.

Pristno le s zraven natisneno varstveno znamko in podpisom.

■ Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr. ■

Navedeni so tudi sestavni deli.

Marija Celjske kapljice za želodec

dobivajo se pristno v Ljubljani: lekarna Piccoli, lekarna Svoboda; v Postojni: lekarna Fr. Baccarich; v Škofji Loki: lekarna Karol Fabiani; v Radovljici: lekarna Aleksander Roblek; v Rudolfovcu: lekarna Dom. Bizzoli; v Pauerbachu: lekarna V. Payr; v Kamniku: lekarna J. Močnik; v Črnomlju: lekarna Ivan Blažek. (1168-9)

Mala oznanila.

Pod Tranco št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča

J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH (Viktor Ranth) (27)

Ljubljana, Marijin trg 1

priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtenega blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezanje, pletenje, šivanje in kavljanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih sves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (33)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanovljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinerega lesenega in oblaženega pohištva, zreal, strugarskega in pozlatarekega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(22) **F. Ferlinc, restavratör.**

Josip Reich (23)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralicno**

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vsprejmo se za pranje in črtnje v pobarvanje. V barvariji vsprejma se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.

(2)

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša **zaloga za šivilje.**

(34)

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pisatelj.

Tovarna za oljnate barve, flak in pokost. (20)

Glavni zastop Bartholi-jevega originalnega karbolina. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradšče št. 8, Igriške ulice št. 3

priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih **pečij in glinastih snovij** kakor tudi **štedilnikov** in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (31)

G. Tönnies v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovino-livnice.

Izdeluje kot posebnost: **vse vrste strojev za lesoreznilce in žage.** (21)

Prezame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhnškega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtom. (36)

— Kegljšče je na razpolago. —

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža **Fraza Toni kovaške obrt**

katero bom nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba. Z veselo spoštovanjem (37)

Ivanka Toni v Kravji dolini št. 2.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9 filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru (poprej Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje **cerkvenih umetnih kamnoseških del** kakor oltarjev, tabernakeljev, prišol, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna **stavbena kamnoseška dela** kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo. Ima tudi bogato zalogo **nagrobnihih spomenikov** iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih obrisih po jako nizki ceni. **Oskrbuje napravo kompletnih družinskih rakev in vsakako popraviljanje.** (0-3)

— Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled. —

Zobozdravnik

Avust Schweiger

ordinuje (38-39)

v hotelu „Pri Maliču“

vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Novo! Živec se umori brez vseh bolečin s cocaïnom. Novo!

Razpis zgradbe „Národnega Doma“.

Zaradi oddaje **zidarskih del** pri zgradbi društvene hiše „Národní Dom“ v Ljubljani vršila se bode **dne 31. januarja 1894. leta ob 12. uri opoldne pismena dražba v pisarniških prostorih „Slovenske Matice“** na Kongresnem trgu št. 7. I. nadstropje.

Načrti, proračun, pogoji in drugi pripomočki so dotičnim ponudnikom na vpogled razgrnjeni pri članu upravnega odbora, mestnem višjem inženirju **I. Duffé-ju**, kateri daje tudi vsakovrstna pojasnila.

Ponudbe izročiti je do napovedanega časa društvemu predsedniku, **dr. Karolu Bleiweisu, vitezu Trsteniškemu** (Mestni trg št. 16).

Ponudbi je priložiti **vadij**, znašajoč 5% vsega zneska, preračunjenega na podlagi stavljenih jednotnih cen.

V Ljubljani dne 4. januarja 1894. (18-39)

Upravni odbor društva „Národní Dom.“

Dr. vit. Bleiweis Trsteniški.

Vabilo

OBČNEMU ZBORU

zadruge gostilničarjev, kavarnarjev, skuharjev in žganjetočnikov v Ljubljani

kateri bode

v torek, 23. januarja 1894 in ako bi zbor takrat ne bil sklepečen

v torek, 30. januarja 1894 vsakokrat ob 3. uri popoldne

v steklenem salonu „Pri avstrijskem cesarju“ na sv. Petra cesti.

Vzpored razprav:

1. Čitanje zapisnika občnega zbora od 6. aprila 1893.
2. Poročilo o delovanju združnega starešinstva l. 1893.
3. Čitanje računa za l. 1893.
4. Volitev tretjine po žrebu izstopivših odbornikov v združno starešinstvo.
5. Posamezni predlogi z družnih članov.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1894.

Za združno starešinstvo:

Fran Ferline, načelnik.

(94)

Pozor!

Zaradi prihajajoče sezone se bodo spodaj imenovani predmeti **po jako nizki ceni razprodajali** kakor:

trikot-jopice, šali, različne nogovice, rokavice, robci in normalno perilo

črni lepi mufi od 70 kr. naprej pri

Ignaciju Žargi

„Pri nizki ceni“. Ljubljana. „Pri nizki ceni“.

(98)